TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! ——— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 126 — 1924 | Tiistaina, lokak. 28 p. — Tues., Oct. 28th, 1924 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Kuivat saaneet enemmistön Ontarion kieltolakiriidassa

Toronto. Melkein loppuun suoritetun ääntenlaskun mukaan Ontariossa toimitetussa kieltolakiäänestyksessä on kieltolain säilyttämisen puolesta annettu 529,170 ääntä ja märkien eli hallituksen kontrollin puolesta 491,192 ääntä. Kuivat ovat siis voittaneet noin 38,000 äänen enemmistöllä.

Ruotsin ja Neuvosto-Venäjän väliset sopimukset

Tukholma. — Ruotsin postihallitus on tehnyt Neuvosto-Venäjän kanssa sopimuksen joka koskee, paitsi tavallisia ja sisäänkirjoitettuja postilähetyksiä, myöskin arvoltaan 1,000 kultafrangin nousevia vakuutettuja kirjeitä sekä paketteja.

Klanien kokous hajotettu Detroitissa

Detroit. — Kylväen kyynelkaasupommeja ja punaista pippuria, paukuttaen revolverejaan ja käyttäen kalikoitaan vilkkaasti, Detroitin poliisireservit hajoittivat 5,000 nousevan K. K. K. joukon, joka oli kerääntynyt Arena Gardenin edustalle muutamaa minuuttia aikaisemmin kuin ent. Oklahoman kuvernöörin sihteeri Aldrich Blaken piti alkaa puhumaan aineesta "Ku Klux Klax."

Poliisit tiedottavat, että noin 2,000 autoa, jotka kaikki kantoivat ilmoitusta "Charles Bowles majuriksi", oli pysäytetty lähistölle, ja uskotaan niiden kulettaneen mukanaan K. K. K:laiset rauhan häiritsijät.

Suomi saa vastalauseen suhtaantumisestaan Georgiaan

Venäjän ulkoasiainkomissariaatin kosketeltua Suomen Moskovassa olevan asiainhoitajan kanssa tapahtuneessa keskustelussa kysymyksen käsittelyyn kansainliiton yleiskokouksessa Genevessä, otti neuvostohallituksen Helsingissä oleva edustaja Tshernyh, käydessään äskettäin ulkoasiainministerin luona, asian puheeksi kiinnittäen tällöin huomiotaan mainittuun kysymykseen ja varsinkin Suomen valtuutetun, ministeri Enckellin esiintymiseen yleiskokouksen 6:n komissionin puheenjohtajana, minkä johdosta herra Tshernyh hallituksensa nimessä esitti suullisesti vastalauseen.

Ulkoasiainministeri huomautti tähän, että kansainliiton yleiskokouksen päätös johon Suomenkin puolesta on myötävaikutettu, oli tarkoitettu "rauhallisin keinoin ja kansainvälisen oikeuden periaatteet huomioonottaen myötävaikuttaa rauhan palauttamiseksi Georgiassa."

Lentolehtiset Englannin vaalitaistelussa

Lontoo. — Vaalijulistukset ja lentolehdet näyttelevät tärkeää osaa tulevissa vaaleissa täällä. Vanhoillisten päämajasta ilmotetaan lähetetyn ympäri maata tähän mennessä vaalikirjallisuutta kaksikymmentä tonnia. Työväenpuolue puhuu 40,000,000 lentolehdestä ja liberaalien päämajaan saapuu tilauksia eri vaalipiireistä.

Vanhoilliset koettavat halventaa Työväenpuoluetta ja pelotella äänestäjiä bolshevismilla. "Bolshevikin" kuvalla varustettuja julistuksia levitetään.

Norjan ammattijärjestö v. 1923

Kristiania. — Norjan ammattijärjestön toimintakertomus vuodelta 1923 on ilmestynyt ja käy siitä selville, että järjestön jäsenluku oli mainitun vuoden lopussa 85,599. Järjestöön kuului vuoden lopulla 29 liittoa. Vuoden aikana oli jäsenluku lisääntynyt 1,959 jäsenellä.

Tiliselvityksestä ilmenee, että järjestö oli kantanut jäsenliitoiltaan vakinaisia veroja 591,075 kruunua ja ylimääräisiä veroja 1,097,782 kruunua, sekä työväentalon rahastoon 45,416 kruunua. Liitoille ja ammattijärjestölle yhteensä olivat jäsenet v. 1923 aikana suorittaneet 6,687,435 kr. Lakkoavustuksena ulkomailta oli saatu 377,045 kruunua. Lakkoavustuksina jäsenille oli vuoden aikana suoritettu 2,069,167 kruunua. Ammattijärjestöön kuuluvien liittojen yhteenlasketut menot 1923 tekivät 9,085,357 kruunua.

Elintarpeiden välitys saatava työläisten käsiin

Lontoo. — Englannin työväenpuolueen konferenssissa on hyväksytty vaatimus elintarpeiden välityksen jättämisestä valtion haltuun. Jos seuraavat vaalit päättyvät työväenpuolueen voitolla ja puolue joutuu uudelleen hallitukseen, niin tulee työväenhallitus ottamaan elintarpeiden, varsinkin lihatavarain ja viljan välityksen haltuunsa.

Mustapaitaisten toiminta Englannissa

Lontoo. — Äkkiä esille tulleitten vaalien aikana on esille pulpahtanut mustapaitainen fascistiliike Englannin poliittisessa elämässä. Liikettä johtaa prikaatikenraali Blankeny ja hänellä on 100,000 seuraajaa.

Englannin fascistit eivät kuitenkaan tohdi esiintyä ainakaan vielä sellaisella julkeudella kuin Etelä-Europan maissa ja Ku Klux Klanit Yhdysvalloissa, mutta siitä huolimatta koettavat ne vaalien aikana tukea voimainsa mukaan kapitalistipuolueita ja toimia työväen eri ryhmiä vastaan. Ja tämä jo sinänsä on herättänyt suurta suuttumusta kautta Englannin työläisjoukkojen.

Fascistit väittävät, että "he aikovat ylläpitää järjestystä vaalien aikana", mutta tämä tekosyy on liiaksi läpinäkyvä. Tähän mennessä Englannin fascistit ovat toimineet liberaali ja torypuolueen roskaisten töitten suorittajina näitten puolueitten yhteisin voimin yrittäessä estää Englannin työväenpuolue pääsemästä jälleen valtaan.

Ensimäinen urotyö fascistien taholta oli hyökkäys Englannin kommunistipuolueen Trafalgar Squarelle järjestämää kokousta vastaan. Hyökkääjistä joutui neljä vankilaan jäähdyttämään liikaa intoaan.

Ruotsin vaalien lopulliset tulokset

Tukholma. — Toisen kamarin vaalien tulokset ovat seuraavat: Oikeisto on saanut 64 paikkaa, talonpoikaisliitto 24, liberaalit ja kieltolakia kannattavat vapaamieliset 33 (joista 4 liberaalia, 27 vapaamielistä ja 2 villiä), sosialidemokraatit 104 ja kommunistit 5 paikkaa. Näinollen on oikeisto voittanut 2 paikkaa, talonpoikaisliitto 3 ja sosialidemokraatit 5 paikkaa, kun taas liberaalit ja vapaamieliset ovat menettäneet 8 ja kommunistit 2 paikkaa.

"Punanen Lokakuu" saapunee pian Vladivostokiin

Riika. — Neuvostohallituksen laiva "Punainen Lokakuu", joka nosti neuvostovallan lipun liehumaan Wrangel-saarelle elokuun 20 p:nä, saapunee lähiaikoina Vladivostokiin. Laivalla on mukanaan ruumiit, joiden otaksutaan olevan canadalaisen Stefanssonin retkikunnan jäsenten ruumiita.

Unkarissa ei saa muistella Jean Jaurestakaan

Kuten aiemmin olemme kertoneet, tapahtui puoli vuotta sitten Unkarissa raakalaisteko, joka kuohutti koko sivistynyttä maailmaa. Pienessä Esongradin kaupungissa heittivät nimittäin "heräävän Unkarin" pyövelit pommin erään hyväntekeväisyysyhdistyksen juhlasaliin juhlavieraiden joukkoon. Nyttemmin on oikeudenkäynti tässä asiassa päättynyt ja kuten jo etukäteen saattoi odottaa, ovat syylliset nyt vapautetut. Sellaista on oikeudenkäynti Horthy-Unkarissa.

Samana päivänä, jolloin tämä oikeusjuttu päättyi, näytti Unkarin terrorihallitus toisellakin tavalla mahtiaan. Unkarin sosialistisen puolueen pää-äänenkannattaja Nepsava sai nimittäin 13 haastetta eri artikkeleista, joita lehti on julkaissut. Useimmat syytteistä ovat aiheutuneet lehdessä olleista rauhanmielenosoituksia koskevien kirjoitusten johdosta. Missään muussa maassa koko maailmassa ei ole ryhdytty oikeudellisiin toimenpiteisiin äskeisten rauhanmielenosoitusten johdosta, joita työväenluokka kaikkialla sai rauhassa viettää ja joista kaikkien maiden sosialistiset sanomalehdet kirjoittivat. Syytteenalaisten artikkelien joukossa on muun muassa eräs muistokirjoitus Jean Jauresista. Tällainen on tilanne Unkarissa. Pommeja saa heittää rauhallisten ihmisten juhlaan ilman rangaistusta, mutta ei sa lausua mielipidettään maailmnsodan joukkomurhista.

Työaika Saksan teollisuudessa

Saksan tehdastyöläisten liiton toimesta järjestettiin kesällä tilastollinen tutkimus liiton jäsenten työajasta heinäkuun puolivälissä. Tutkimus käsitti 4,360 teollisuuslaitosta ja yhteensä 481,449 työläistä jakautuneena 320 osastoon liiton kaikkiaan 481 osastosta.

Tutkimuksen tuloksista ilmenee, että tutkituista 264,140 eli 54 pros. työskenteli korkeintaan 48 tuntia viikossa, 17,064 eli 3.6 pros. 48—51 tuntia viikossa, 124,952 eli 26 pros. 51—54 t. viikossa ja 76,653 eli 15.9 pros. yli 54 tuntia viikossa.

Hirsipuu ja risti saaneet neljä uhria Montrealissa

Montreal. — Hirttonuora on korjannut sadon täällä canadalaisessa Babelissa. Louis Morel, entinen montreallilainen salapoliisi, Arcengiolo Vincenzo, joka myöskin tunnetaan Tony Frankin nimellä, Guiseppe Serafini ja Frank Gambino, jotka on tuomittu hirtettäväksi osallisuudesta Hochelaga pankin rahavaunun ajurin murhasta, suorittivat rikoksensa hirsipuussa viime perjantai aamuna Bordeuxin vankilassa, jossa heitä on säilytetty viime heinäkuun 23 päivästä saakka.

Hirttäminen toimitettiin parittain. Morel ja Gambino hirtettiin yhtä aikaa samalla hirttolavalla ja Serafini ja Frank toisessa hirsipuussa.

Tilaisuus muodostui sekä traageliseksi, että surkuteltavaksi. Hirtämiset toimitettiin muutamia minuutteja ennen kello viittä aamulla. Kello neljän ajoissa toimittivat fransiskaanisen munkkikunnat papit "Isä" Mullin ja Pare messun vangeille, joka kesti puolisen tuntia. Kello puoli viiden ajoissa saapuivat asianomaiset virkailijat paikalle, niiden joukossa sheriffi, vankilan päällikkö sekä vartijoita ja muita mestauksessa tarvittavia toimitsijoita. Kaameassa hiljaisuudessa kuului yhäkkiä kolme terävää sähkökellon soittoa, jolloin virkakunta astui Morellin ja Cambinon sellin ovelle, josta heidät vietiin hirttolavalle. Pyöveli laittoi ensiksi narun Gambinon kaulaan. Hän oli pyörtyneessä tilassa ja täytyi häntä nuoraa asetettaessa toisten kannattaa. Munkit pitivät risti hänen kasvojensa edessä, jota onneton kuolemaan tuomittu suuteli.

Sen jälkeen laitettiin nuora Morellin kaulaan. Sen tehtyä kohotti pappi ristin hänen huulilleen. Morel säilytti tyynen, melkeinpä uhmaavan mielentilan, koettaen kaiken aikaa välttyä näkemästä vierellään seisovaa hirsipuuta. Muutaman sekunnin kuluttua pudotti teilaaja lavan alas ja miesten ruumiit roikkuivat tunnotonna samassa hirressä.

Serafinin ja Tony Frankin teilaaminen toimitettiin vankilan toiselle seinustalle pystytetyssä hirsipuussa. Vähän aikaisemmin oli Serafini halunnut väkijuomia ja kun hänet ja Frank oli talutettu hirttolavalle, näytti viimeksi mainittu tyynemmältä. Pyöveli asetti nuoran Serafinin kaulaan ensiksi. Hän suuteli kiihkeästi jesuiittapapin hänelle ojentamaa ristiä. Kohta putosi hirttolava alas ja Serafini ja Frank olivat puhaltaneet viimeisen henkäyksensä.

Vankila oli ollut kaiken yötä vahvan vartijaston ympäröimänä. Tony Frankin vaimo ja äiti istuivat kaiken yötä vankilan pääkäytävän vieressä olevissa autoissa. Aika ajottain heidän oli mahdoton pidättää liikutustaan ja toisinaan puhkesivat he kovaäänisiin vaatimuksiin saada vielä tavata hirttolavalle valmistautuvaa omaistaan.

Aikaisemmin illalla oli Mrs. Gambino käynyt vierailulla puolisonsa luona Mrs. Valentinon kanssa, jonka mies oli myöskin tuomittu hirtettäväksi toisten kanssa, mutta hänen tuomionsa sittemmin muutettiin elinkautiseksi vankeudeksi. Mrs. Gambinon ja hänen puolisonsa kohtaus oli tramaattinen. Mrs. Gambino oli kokonaan epätoivon raatelema siitä tiedosta, että hän oli sanomassa viimeistä jäähyväistä miehelleen. Mrs. Valentino näytti pikemmin iloitsevan siitä, että hänen puolisonsa oli saanut elinaikaisen tuomion hirsipuun sijasta.

Venäjän ja Ranskan välit sekavat

Pariisi. — Herriotin hommat neuvostohallituksen tunnustamiseksi ovat vielä perin sekavat.

De Monzien komitea, joka on yrittänyt etsiä keinoja ja muotoja neuvostohallituksen tunnustamiseksi, on nyt "havainnut", että yksinpä sen omassa joukossakin vastustetaan selvää tunnustusta ja nekin, jotka vuosi ja kuusikin kuukautta sitten vielä kannattivat pikaista neuvostohallituksen täydellistä tunnustamista, suosittavat nyt jäämistä odottavalle kannalle ainakin siksi, kunnes Englannin vaalit ovat suoritetut.

Toissa viikolla päästiin jonkinlaiseen sopimukseen, mutta se edellytti vain de jure tunnustusta vain siinä määrin, että alotettaisiin viralliset neuvottelut. Puheessaan Boulougnessa sanoi Herriot, että kansa tulee pian näkemään todistuksia hänen aikomuksestaan ryhtyä suhteisiin neuvostohallituksen kanssa. On olemassa kuitenkin epäröintiä ja epäröinti on saanut yllykettä eräästä Tshitsherinin, neuvostohallituksen lausunnosta, jossa hänen olisi pitänyt selittää neuvostohallituksen vaativan ehdottoman tunnustuksen.

Sellainen ehdoton tunnustus ei sovellu Ranskalle. Ranska kun on tunnustanut m.m. Georgian itsenäisyyden. Georgia kuitenkin kuuluu Neuvostoliittoon.

Ilmotettiin, että tunnustaminen tullaan mahdollisesti siirtämään joksikin ajaksi, jotta kummankin maan välillä voidaan käydä epävirallisia neuvotteluita. Näitä neuvotteluita pitäisi käytämän Venäjällä Ranskan edustajien kanssa.

I. W. W. liiton asiat ovat yhä sekavat

Chicago. — Kun I. W. W. konventsioni oli väliaikaisesti erottanut kaikki nykyiseen riitaan osalliset virkailijat, nimittäin väliaikaiset virkailijat ja valtuuttanut ne edustamaan I. W. W:tä tuomari Sullivanin oikeudessa, esitelle, ja kun Rowan-Bowermanin ryhmä kehoitettiin peruuttamaan estetuomion, tunnustamaan konventsionin ja luovuttamaan virkansa, kieltäytyi tämä ryhmä siitä, lukuunottamatta J. A. Griffithiä. James Rowan, P. D. Ryan, Harry Trotter ja Fred Bowerman kieltäytyivät luovuttamasta järjestöjen varoja ja kirjoja ja samalla kieltäytyivät tunnustamasta järjestön päämajaa vastaan annetun estetuomion peruuttamiseksi. Rowanin ryhmän kirjelmässä lausutaan, että teollisuusunioiden on ensiksi saatava kirjansa päämajasta. Myöskin he lausuivat ei tunnustavansa konventsionia niin kauan kuin siellä istuu edustajia, joiden valtakirjat ovat Doylen ja Fisherin allekirjoittamia.

James Griffith, yksi alkuperäisiä estetuomioanomuksen allekirjoittajia ja äskeiseen erottamishetkeen saakka I. W. W. toimeenpanevan komitean puheenjohtaja, lähetti konventsionille erikoisen kirjelmän, jossa hän lupaa tunnustaa konventsionin ja saapua milloin hyvänsä sen kuulusteltavaksi. Niin pian kuin Rowan sai tämän tietää, ilmoitti hän Griffithille, että hänet on erotettu toimeenpanevasta komiteasta.

Kommunistiset edustajat Suomen eduskunnassa

Eduskunnan jäseneksi K. K. Vuokilan sijaan, jonka eduskunta, kuten aikaisemmin sähkösanomatiedon perusteella on kerrottu, julisti eduskuntaan oikeudettomaksi, tuli hänen varamiehensä, työmies Jaakko Arvid Liedes Iin pitäjästä ja Bruno Armas Tenhusen sijaan, joka samoin julistettiin menettäneeksi edustajatoimensa, hänen varamiehensä torppari Pekka Strengell Suonenjoen pitäjästä.

Vanhoilliset voittoina Norjan vaaleissa

Kristiania. — Norjassa on toimitettu parlamenttivaalit. Osanotto vaaleihin oli poikkeuksellisen runsas.

Vain joitakin tuloksia on tähän mennessä saatettu julkisuuteen, mutta ne näyttää osottavan vanhoillisten voittoa. Talonpoikaispuolue on niinikään tuntunut voimistuvan. Vasemmiston väitetään osottavan heikentymistä.

Kirjailija Sienkiewiczin ruumis siirretty Varsovaan

Vevey, Sveitsi. — Kuuluisan puolalaisen kirjailijan, Henryk Sienkiewiczin ruumis siirretään täältä Varsovaan. Ruumis asetettiin junaan Pragiin vietäväksi, missä Tshekkoslovakia, Sveitsin esimerkkiä seuraten, tulee tekemään kunniaa "Quo Vadis'in" kirjoittajalle.

Entinen Sveitsin Motta puhuessaan Sienkiewiczin merkityksestä sanoi hänen herättäneen ei ainoastaan Puolan, vaan koko ihmiskunnan sielun. Bernin yliopiston professori Gonzague de Reynold ja Puolan ministeri Jean de Modzelewski myös pitivät puheita. Tilaisuudessa oli läsnä melkoinen joukko eri maiden edustajia.

Puolalaisen Louis Kosciuskon ruumis tullaan siirtämään Varsovaan. Hänen sydämensä on eräässä museossa Zurich-järven rannalla.

Anatole Francen omaisuus

Anatole Francen omaisuuden ilmoitetaan nousevan yli $300,000. Hän on testamentissaan jättänyt omaisuuden lapsensa pojalle. Leski saa omaisuudesta korot elinaikanaan.

Taistelu poliittisten vankien vapauttamiseksi

Kansainvälinen Punainen Avustus on antanut julistuksen työväen poliittisten vankien vapauttamisen puolesta. Tässä julistuksessa lausutaan, kuinka porvarillinen vastavallankumous käy työväenluokkaa vastaan kansalaissotaa kaikella raakuudella. Kapitalististen maiden vankiloissa viruu kymmeniätuhansia työläisiä ja talonpoikia. Porvarilliset luokkaoikeudet langettavat korituomioitaan ja fascistikoplat harjoittavat väkivaltaisuuksiaan laillisten viranomaisten tieten ja avustuksella. Sosialidemokraatit ovat tässä taistelussa porvariston puolella. He eivät riennä auttamaan tellkien takana olevia eikä näiden kurjuutta kokevia omaisia, mutta sen sijaan vaativat he poliittisten vankien vapauttamista Neuvosto-Venäjällä. Tämä vie kaikesta II Internatsionalen ilvehtimisestä voiton. Samaan aikaan kun he taistelevat "miehekkäästi" 1,500 venäläisen vastavallankumouksellisen vapauttamisen puolesta, jättävät he kymmenettuhannet omien maidensa sosialismin esitaistelijat alttiiksi kidutuskuolemalle. Saksassa ovat he vastuussa siitä, että 1919—1921 nousuissa teurastettiin 15,000 työläistä sekä siitä, että maan vankiloissa nykyään viruu mitä kauheimmissa olosuhteissa 7,000 poliittista vankia, ilman että sosialidemokraatit tekisivät mitään vankien epätoivoisen aseman lievittämiseksi edes niissä vankiloissa, joiden hallinnoissa he ovat määräävässä asemassa.

Monissa muissakin maissa, kuten Ranskassa, Belgiassa, Italiassa, Puolassa, Balkanin maissa, y.m. vallitsee samansuuntainen oikeus- ja vankilaterrori. Tällainen on järjestys maissa, joita II Internatsionale puolustaa "bolshevistista terroria" vastaan.

Miten on laita Venäjällä?

Neuvosto-Venäjän vankiloissa ja keskitysleireillä on kaikkiaan 1,500 poliittista, kaikki vastavallankumouksellisia, monarkisteja, kenraaleja, mutta myös sosialidemokraatteja, sosialivallankumouksellsia ja anarkisteja. Mutta vallitseeko Venäjällä samanlainen vankilaterrori kuin kapitalistisissa maissa? Ei. Venäjän poliittiset vangit ovat keskitetyt Solovetskin ja Susdalin leirille. Viimeksi mainitulla leirillä on yhdeksän nimeltä mainittua sosialidemokraattia ja sosialivallankumouksellista kirjoittaneet omaisilleen, että sääsuhteet ovat siellä hyvät, etteivät huoneet muistuta vankilakoppeja vaan ovat tilavia ja valoisia ja että ravinto on hyvä ja riittävä (kaksi kertaa päivässä lihaa, teetä, sokeria y.m.) Muonansa lisäksi saavat vangit joka päivä 43 kopeekkaa. Kirjeet toimitetaan perille viikottain. Vangit tuntevat olemassaolonsa laatuisaksi muuten, paitsi että ovat huolissaan omaisistaan, joista monen on laita huonompi kotona kuin heillä vankilassa.

Solovetskin leirillä taas, mistä II Internatsionale, syndikalistit ja anarkistit ovat nostaneet yhtä suuren huudon kuin Susdalinkin leiristä, ovat olosuhteet vankien oman kuvauksen mukaan vieläkin paremmat. Solovetskissa on vankien vapaus suurempi, koska vartiakunnan on heitä siellä helpompi kontroilloida, vankien omaiset saavat viipyä leirillä viikkokauden yhteen menoon, minkä lisäksi vangeilla on täydellinen itsehallinta.

Ehdotus vankien vapauttamiseksi.

II Internatsionalelle tarjoutuu tilaisuus vapauttaa hengenheimolaisensa Venäjän keskitysleiriltä. Punaisen Avustuksen keskus on vakuutettu siitä, että neuvostohallitus on valmis vaihtamaan II Internatsionalen helmalapsia kapitalistivaltioiden vankiloissa menehtyviin luokkaoikeuden uhreihin. II Internatsionalen on täten vastattava kysymykseen, tahtovatko he vaikuttaa siihen suuntaan, että kapitalististen maiden vankiloista vapautetaan vallankumoukselliset työläiset, kun sosialidemokraatit voivat täten tehdä lopun vastavallankumouksellisten vankien "kurjuudesta" Venäjällä.

Lopuksi kehoitetaan julistuksessa joukkomielenosotuksiin oikeusterroria, vankilaraakalaisuutta ja muita työväenluokan henkeä ja elämää koskevia suunnitelmia vastaan.

Neuvostohallitus tehnyt suuria konetilauksia Yhdysvalloista

New York. — Venäjän öljyteollisuuden virkistyminen suuressa mittakaavassa odotetaan olevan seurauksena amerikalaisten jalostusvälineiden käytäntöön ottamisesta, joita A. P. Serebrovsky, Venäjän hallituksen öljysyndikaatin johtaja, vieraillessaan täällä kahden kuukauden ajan, osti $1,000,000 arvosta. Matkustaessaan takaisin Europaan Mauretania laivalla, Mr. Serebrovsky selosti kehitystä Venäjän öljyteollisuuden täyteen tuotantokuntoon saattamiseksi. Hän sanoi antamansa $1,000,000 tilauksen olevan ainoastaan "kokeilu"-tilauksen, jota tulee seuraamaan useita suurempia tilauksia, sikäli kuin Venäjän öljyteollisuutta edelleen uudelleen rakennetaan.

Kysyttäessä onko hän ollut neuvotteluissa Sinclairin tai Standard Oil Co:n viranomaisten kanssa, Serebrovsky sanoi ainoastaan olleensa näiden yhtiöiden "vieraana." Kuitenkin hän kertoi jonkun verran niistä neuvotteluista mitä on parhaillaan käynnissä Sinclairin korporatsionin ja neuvostohallituksen välillä Moskovassa öljypiippulinjain rakentamisesta Bakusta Kaspian merelle Batumiin. Neuvotteluissa on suunnitelmana, että neuvostohallitus vastaisi tämän työn kulungeista $20,000,000 ja Sinclair korporatsioni toisen $20,000,000.

"Minä en epäile, etteivätkö nämä neuvottelut edisty suosiollisesti", lausuu Serebrovsky. "Piippulinjain rakentaminen Bakusta Batumiin on suurimerkityksellinen Venäjälle, koska silloin voidaan sangen edullisesti saada Venäjän öljy kaikille Europan markkinoille. Minulla ei kuitenkaan ole mitään tekemistä näiden neuvottelujen kanssa, sillä niitä käydään kokonaisuudessaan Moskovassa. Neuvottelut ovat olleet käynnissä noin neljän kuukauden ajan."

Mr. Serebrovsky on entinen Nobel yhtiön johtokunnan jäsen, jonka yhteydessä hän tuli täydellisesti tutustuneeksi Venäjän öljyteollisuuden kanssa. Nyt hän on öljytrustin presidentti, joka kontrolleeraa Azerbaijan öljyalueita, johon Bakun aluekin kuuluu. Baku yksin tuottaa 300 tynnyriä öljyä päivittäin, mikä on 10—15 prosenttia ennen sotaa vallinneen tuotannon määrästä.

Venäjän öljyteollisuuden uudestaanrakentamisohjelman toteuttaminen ottaa neljä vuotta aikaa, sanoo Serebrovsky, ja tulee sen toteuttaminen maksamaan useita kymmeniä miljooneja dollareita.

Serebrovsky on sitä mieltä, että amerikalaiset liikemiehet alkavat tuntea yhä suurempaa mielenkiintoa Venäjän taloudelliseen uudestaanrakentamiseen, ja sanoi olevansa tyydytetty siitä vastaanotosta minkä hän on saanut amerikalaisten liikemiesten taholta. Mr. Serebrovskylle järjestettiin useita vierailumatkoja Standard Oil'n ja Sinclair Consolidated, Cosden & Co:n laitoksilla.

I. J. Hoorgin, Amtorg Trading Corpoatsionin johtokunnan puheenjohtaja ja Venäjän valtion ulkomaakaupan edustaja tässä maassa, matkusti yhdessä Mr. Serebrovskyn kanssa Lontooseen, sieltä edelleen matkustaakseen Moskovaan.

M. Hoorginin suuret ostokset tässä maassa All—Russian Textile syndikaatille, ovat tehneet Venäjästä suurimman yksityisen puuvillan raaka-aineiden ostajan. Hän lausui toivomuksenaan, että nämä ja monet muut suuret ostokset tulevat osaltaan vaikuttamaan Venäjän ja Amerikan diplomaattisten suhteiden uusimiseen. Hän sanoi Venäjän ja Amerikan kauppasuhteiden nyt jo olevan mainiot.

Mr. Hoorgin sanoi Venäjän ja Amerikan välisen kokonaiskaupan tämän vuoden ensimäisen yhdeksän kuukauden ajalla nousevan noin $50,000,000, sensijaan että koko 1913 vuoden ajalla se teki $45,000,000. Hän painosti, että nämä numerot sellaisenaan osottavat epäämättömästi Venäjän nopeaa taloudellista vaurustumista.

Nobelin palkintojen jako

Tukholma. — Vuoden 1924 Nobelin palkinto lääketieteessä on annettu professori William Einthovenille Leydenin yliopistosta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitussapulainen.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden teksti ei kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset 50c kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Kuinka "Jumalan kuva" asuu ja elää

Yli neljäkymmentä prosenttia British Columbian miespuolisista työläisistä on puutavarateollisuuden palveluksessa. Vuoden 1923 kuluessa nämä työläiset tuottivat 15,700 juoksujalkaa puutavaraa, minuuttissa ja toisin sanoen, niin paljon puutavaraa kun tarvitaan viisihuoneisen asunnon rakentamiseksi. Koko vuoden kuluessa pantiin niin paljon tukkeja veteen, että niistä olisi voitu rakentaa sellainen kaupunki, jossa olisi 200,000 yksikerroksista asuinrakennusta.

Tuottaessaan tuon huikean määrän puutavaraa, asui enemmistö sen tuottajista sullottuina pieniin kotuksiin, jotka on tehty niin huonoista ja oksaisista laudoista, etteivät sahalaitokset voi päästä niistä muuten eroon kun panemalla ne polttopuiksi. Nuo hökkelit oli rakennettu tuoreista ja vetisistä laudoista, jotka kuivain ilmain tullen ravistuivat, jättäen suuria rakoja liitosten kohdalle. Oksat myöskin ovat useissa tapauksissa pudilleet pois, jättäen seinät täyteen reikiä, ja kun ka[illegible] ilmaventtiinejä, niin nuo reiät täyttivät niiden tehtävää.

Lattiat, joilla ovat vallan maan rajassa, on myöskin tehty samanlaisista aineista. Ne myöskin ravistuivat ja kuivuivat, jättäen siten suuria rakoja ja oksan reikiä, joista taivaan tuulet puhaltelevat vinkuen sisään, löytäen taasen tiensä ulos seinissä olevista raoista ja reijistä. Täten saatiin vapaasti ensiluokkainen ilmanvaihtojärjestelmä.

Tuotantoprosessin loputtua saivat metsämiehet lauttua tiehensä näistä asuntokotuksistaan ja mennä minne haluavat. Puutavara lähetettiin pois maasta, että British Columbia voisi «kukoistaa tuotantonsa kautta.»

Työväenluokan yhtenäisyyden puolesta

Edo Fimmen on kirjoittanut varsin mielenkiintoisen kirjasen, jonka nimenä on «Europan Yhdysvallat vaiko Europan osakeyhtiö?» Fimmen osoittaa kirjasessaan, että sodan loputtua on tapahtunut varsin nopea kapitaalin keskittyminen yhä harvempiin käsiin. Tämä kehitysprosessi alkoi tosin jo ennen sotaa mutta edistyy se jättiläisaskelin. Sota on seurauksineen saattanut suurkapitalistit entistä voimallisemmiksi, mutta johtanut vararikkoon keski- ja pienomistajat. Sota tarjosi suurkapitalistille suunnattomia voittoja. Yksityisten suurkapitalistien liittyminen yhdellä taikka useamalla alalla kansallisesti ja kansainvälisesti trusteiksi ja muiksi yhtymiksi ja työn edelleen jatkuva kokonaistuttaminen tekevät kapitalistit yhä voimakkaammiksi. Suurelle osalle työläisiä eivät hiestyttäjänsä enää ole «maanmiehiä», vaan ovat kaikien maiden kapitalistit yhdessä riistäneensä heitä. Eivätkä kapitalistit enää käy taistelua työläisiä vastaan kansallisesti vaan kansainvälisesti. Tämä pakottaa myös työläiset käymään taistelunsa kansainvälisesti. Ennenkaikkea on tehtävä loppu työläisten hajaantuneisuudesta eri poliittista karvaa olevain ammatillisten yhdistysten kautta. Venäjän ammattiyhdistykset ovat ehdottomasti otettava Amsterdamin Internatsionaleen, ilman mitä kun ei voida käydä mitään vakavaa taistelua. Elleivät ammattiyhdistykset toteuta kansainvälisyyttä luokkataistelussa ja kukista kapitalismia, ei koskaan päästä vapaiden tasavaltain europalaiseen liittoon, vaan saadaan sen sijaan Europan osakeyhtiö.

Fimmenistä ei ammatillisen liikkeen tehtävä enää ole, kuten ennen sotaa vain ammatillinen liike, vaan «kapitalismin murskaaminen, maailmanvallankumouksen ja sosialismin toteuttaminen sen kautta.» Tämän vuoksi vaaditaan ammatilliselta liikkeeltä yhä ankarampaa yhtenäisyyttä kansainvälisessä puitteissa. Hän osoittaa, toistavasti, kuinka nykyisen hajautuneisuuden nojalla työläiset lyödään maassa toisensa jälkeen.

Suomalaisten siirtolaisten palautukset Canadasta

Sen johdosta, että viime aikoina on tavallista enemmän suomalaisia Canadaan tulijoita pidätetty maihinnousupaikalla Halifaxissa sekä myöskin Quebecissa, on Suomen konsulinvirasto kääntynyt Canadan siirtolaisviranomaisten puoleen kysyen syytä tähän ilmiöön. Vastaukseksi on se saanut, että pidätykset koskevat etupäässä naisia, joilla ei ole ollut varmaa sellaista osoitetta, että viranomaiset olisivat vakuutetut henkilön tulevan turvatuksi.

Siirtolaisviranomaiset muka kuin hyvinäkin suojelusenkeleinä eivät kuulemma haluaisi nähdä, että nuoret suomalaiset tytöt matkustavat kaivos- tai metsäkämpille, koska he siellä voivat joutua vaaroille alttiiksi. Heillä täytyy olla jonkun perheen osoite, jonne he varmasti matkustavat ja joka pitää heistä huolen.

Sen johdosta, että moni suomalainen Canadaan tulija on ainoaksi osoitteekseen ilmoittanut Suomen konsulinviraston, käymättä kuitenkaan siellä tai antamatta tietoa olinpaikasta, mihin on mennyt, ei tällaista katsota suopein silmin.

Suurin osa pidätyksiä ja takaisin palauttamisia on kuitenkin tapahtunut sen vuoksi, kun siirtolaisviranomaiset ovat kuulustelussa tulleet siihen käsitykseen, että henkilö aikoo mennä Canadan kautta luvattomasti Yhdysvaltoihin. Tällaiseen luuloon ovat viranomaiset tutkiessaan tulleet, jos henkilöllä ei ole Canadassa ketään omaisia tai tuttavia, mutta sen sijaan ilmoittavat Yhdysvalloissa sellaisia olevan. Kun vielä lisäksi joillakin on passi otettu myös Yhdysvaltoihin matkustamista varten, herättää se epäluuloa.

Nämä ovat pääasiallisimmat syyt, jotka aiheuttavat ikävyyksiä tulijoille, jopa voivat saattaa siirtolaisen palautettavaksi. Toistaiseksi on kyllä palautettu verrattain vähän suomalaisia — kesä-, heinä- ja elokuiden ajalla tänä vuonna ainoastaan 7 Halifaxista ja Quebecistä vielä vähemmän, mutta jos puheenaolevat syyt jatkuvat, voipi palautettavien määrä nousta.

Sen tähden olisikin suotavaa, että Suomen sanomalehdissä huomautettaisiin edellä olevista pidätyksen syistä varoitukseksi Canadaan matkustaville.

Kansainliitto ja Neuvosto-Venäjä

Syynä siihen, että Saksa vitkailee tehdessään päätöstään yhtymisestä kansainliittoon, mainitaan, että Saksan ja Neuvosto-Venäjän välinen Rapallon sopimus säätää, ettei Saksa saa tehdä sitovaa sopimusta, kaikkein vähemmän sotilaallista, Neuvosto-Venäjälle vihamielisen vallan kanssa. Kansainliitto käsittää suurimmalta osaltaan neuvostovallalle vihamielisiä valtioita, ja suhteiden purkaminen Neuvosto-Venäjän kanssa merkitsisi Saksalle erittäin raskasta iskua, Neuvosto-Venäjä kun on sen teollisuuden parhain menekkimarkkina. Että Saksalla on todella syytä arvella, näkyy «Timeksen» kirjoituksesta, minkä mukaan Geneven sopimus tulisi käytäntöön vihollisuuksien syttyessä Puolan ja Neuvosto-Venäjän välillä, jolloin Saksan olisi suostuttava siihen, että ranskalaiset saisivat lähettää joukkoja Puolan avuksi Saksan alueiden kautta. Mahdollisessa sodassa Neuvosto-Venäjän ja Puolan välillä, tukisi Ranska siis aktiivisesti viimeksi mainittua, samalla kun Ranskalla olisi oikeus käyttää Saksaa liikehtimisensä lähtökohtana.

Väite, että kansainliitto muodostaisi kapitalistisen taistelujärjestön Neuvosto-Venäjää vastaan niin kauan kuin tämä ei lukeudu siihen, saa vahvistuksensa siitä, että samaan aikaan kun kansainliitolla parhaillaan oli istuntonsa Genevessä, oli sinne kutsuttu myös toinenkin konferenssi, minkä takana on «Jatkuva toimisto taistelun käymiseksi 3 Internatsionaalea vastaan.» Tämä toimisto on vain entisten rojalististen ja vastavallankumouksellisten järjestöjen uusin painos, ja on se viime aikoina ollut kuumeisessa toimessa laatimalla ryöväritarinoita Balkanilta, mitkä tarinat sitten ovat kansainliiton Balkania koskevan «huolestumisen» aiheena. Kun mainittu toimisto on myös pitänyt kansainliittoa päivän tasalla Georgian tapahtumain suhteen, niin käy ilmi, mistä sameista lähteistä on kotoisin kansainliiton piirien huolenpito «georgialaisesta demokratiasta.» Mainittu vastavallankumouksellinen toimisto ei ole mitään muuta kuin kansainliiton propagandalaitos, ja itse kansainliitto nykyisessä kokoonpanossaan suurkapitalistien ja vastavallankumouksellisten huonosti demokratialla verhottu välikappale kansainvälistä työväenluokkaa ja Venäjän työväenvaltiota vastaan.

Venäjän ammattiliittojen asema

Yleisvenäläisen ammattiliittojen keskusneuvoston äskettäin ilmestyneessä toimintakertomuksessa on m. m. selostus ammattiliittojen keskusneuvoston rahallisesta asemasta vuoden 1922 alusta vuoden 1924 keväaseen. Siitä ilmenee, että keskusneuvoston tulot vuonna 1922 ovat olleet 5,678 miljaardia neuvostoruplaa, joista jäsenmaksuja on 331 miljaardia eli 5.8 prof. Valtion varoista on saatu 5,027 milj. rupl. eli 88.5 pros. Vuoden 1923 samoin kuin tämän vuoden ensimäisen neljänneksen tulot ja menot on laskettu kultaruplissa. Vuoden 1923 tulojen kokonaissumma on 1,997,246 kultaruplaa, joista jäsenmaksuina on kannettu 132,804 kultaruplaa eli 6.6 pros., jota vastoin valtion varoista saatu avustus on 1,816,115 kultaruplaa eli 90.9 pros. Vuoden 1924 ensimäisen vuosineljänneksen tuloina on 867,458 kultaruplaa, josta summasta jäsenmaksuina on koottu 61,968 kultaruplaa eli 7.1 pros. ja valtion varoista on saatu 796,044 kultaruplaa eli 91.8 pros.

Oman arvon tunto

Valveutuneet työläiset ovat aikoja sitten käsittäneet, ettei porvaristo työläisiä lähimmäisinään pidä, eikä heidän edukseen toimi muuta kuin sen, mikä on heille itselleen ja heidän luokalleen hyödyksi. Työväelle suodaan valistusta vain sen verran, että se osaa paremmin raataa ja tuottaa mammonaa niille, joilla sitä jo ennestäänkin on.

Tämän meidän työläistenkin pitäisi jo kaikkien käsittää ja alkaa toimia sen mukaan.

Työläisten tärkeimpiä tehtäviä tällä hetkellä on järjestäytyminen ja itsensä sekä toveriensa kehittäminen ja ohjaaminen. Sen avulla opitaan käsittämään elämää ja olevia oloja oikeassa valossa.

Muut lehdet

Kaupunki, missä on ainoastaan juutalaisia

Muutamat luvut juutalaisten kotimaan luomiskertomuksessa ovat verrattavissa Tel-Avivin historiaan. Tämä on, mitä voidaan kutsua ensimäiseksi askeleeksi siionismin unen täyttymistä kohti. Tel-Avivin kaupunki on ensimäinen täysjuutalainen yhdyskunta, joka on ollut olemassa 2,000 vuoteen — ensimäinen kunta, jossa on yksinomaan juutalaisia ja jota hallitsevat ainoastaan juutalaiset juutalaisten yksinomaiseksi hyödyksi. Tel-Aviv näyttää kauneimmalta yhdyskunnaksi, ei ainoastaan Palestiinassa, vaan koko läheisessä Idässä. Se on riippumaton, itsenäinen, oma hallinnollinen ja itse itsensä ylläpitävä, juutalaisten rohkeuden ja älyn, yritteliäisyyden ja luonteen muistomerkki. Se on tulos palestiinalaisten yksityisestä alkuunpanosta ja kiittää menestyksestään kokonaan itseään.

Se on vakuuttava todistus eijuutalaisille matkustajille, että juutalaisten kotimaan liikkeen lopullinen menestys on toteutettavissa. Tel-Aviv on tuskin kolmetoista vuotta vanha, mutta siinä on lähes 20,000 asukasta ja enemmän kuin tuhat kotia, kaikki valkoisia kuin siionistien lipun pohja ja yhtä miellyttäviä silmälle kuin sadekuuro pitkän kesäkuivuuden jälkeen — tuhat kotia haukuttelevine puutarhoineen, edessä puhtaat, leveät, puilla ja pensailla reunustetut kadut. Olisi sääli, jos joku matkustaja, joka käy Palestiinassa, jättäisi katsomatta tämän tahrattoman kaupungin. Se on vapaa valtiollisistakin vehkeilyistä. Tel-Aviv sijaitsee Välimeren rannalla lähellä vanhaa Jaffaa, joka on kuuluisa appesiineistaan, mutta huonossa maineessa merisatamana, kun ilma on myrskyinen. Tel-Avivin pormestarin ja neuvoston edistysmielisen suunnitelman osana on muodostaa satama, joka on laadultaan ensimäinen läheisen Idän rannikolla. Suunnitelmia täydennetään parhaillaan ja muutaman vuoden kuluessa aloitetaan suuret rakennustyöt.

Mooseksen laintauluja löydetty

Vaikka italialainen Fusco (epäilyttävä nimi) olisikin löytänyt Liviuksen teoksia eikä päästänyt maailmalle ennenaikaisia uutisia, niin olisi hänen löytönsä varmaankin jäänyt varjoon englantilaisen arkeologin löydön rinnalle. Englantilainen väittää löytäneensä ei vähempää eikä enempää kuin itsensä Mooseksen laintaulut. No mikäpä siinä. Nykyään löydetään kaikenlaisia asioita ja tavaroita. Mielenkiintoista asiassa kuitenkin on se, että tauluissa on riimukirjoitusta. Se viittaa siihen, että senaikaiset kansat olivat lainanneet sivistyksensä pohjoismaista. Paljon mahdollista, että Mooses on saanut alkukulusivistyksensä esimerkiksi — Ruotsissa. Ja on siinä löydössä toinenkin mielenkiintoinen puoli, vaikka se onkin tehty pyhän Siinainvuoren rinteillä. Kun ei ole ammattimies vanhojen taulujen löytämisessä, ihmetyttää se nimittäin näin maallikkoa, mistä englantilainen tunsi Mooseksen käsialan. Löytäjä ei ole kyllä vielä syystä tai toisesta suvainnut ilmoittaa, mitä tauluissa on, mutta kun emme tunne Mooseksen kirjallisesta tuotannosta muuta kuin laintaulut, rohkenemme jo näin etukäteen olettaa, että kysymyksessäoleva teos on juuri juutalaisen lakikirjan vanhin painos.

Amerikalaista kekseliäisyyttä filmitaiteessa

Tässä äskettäin näyteltiin eräässä Nevadan filmiteatterissa kappaletta, jonka nimenä oli "Jäämeri." Tehostaakseen näytelmän vaikutusta keksi teatterin johtokunta oivallisen tempun. Se järjesti nimittäin asiat niin, että kun Jäämeren jäiset maisemat kulkivat valkoisella kankaalla, puhallettiin samaan aikaan keinotekoisesti jääkylmäksi tehtyä ilmaa teatteriin. Ja vaikutus oli tehoisa sekä siinä suhteessa, että katsojat saivat todellisen käsityksen jäämerestä, kuin myöskin siinä suhteessa, että influenssaepidemia ja keuhkokuume raivoavat paraikaa kaupungissa, jonka lääkärit hykertelevät käsiään. Kaupungin lääkäriyhdistys, jonka muodostaa kaikki kaupungin lääkärit, luvultaan neljä, onkin päättänyt kiitollisuudeksi elävienkuvienteatterin johtajalle antaa ilmaiseksi lääkärihoidon. Liikavarpaiden poistaja, joka on myös tähän saakka lukenut itsensä lääkäriyhdistykseen kuuluvaksi, on pannut kuitenkin vastalauseen lääkärien menettelyä vastaan.

Mahdollisesti kysymyksessäolevan elävienkuvienteatterin nerokas johtokunta sytyttää teatterin palamaan silloin kuin siellä näytellään filmiä, missä on tulipalo, ja antaa ryöstää katselijat silloin kuin näytellään rosvokuvia.

Filmitaide edistyy.

Eikö Columbus olekaan ensimäiseksi löytänyt Amerikaa

Columbus ei ollut ensimäinen europalainen, joka kävi Amerikan mannermaalla ja tupakka ei ole Amerikan indianien alkuperäinen tuote Amerikaan Afrikasta. Nämä kaksi väitettä esitettiin äsken päättyneessä Amerikan-tutkijain (Americanist) kokouksessa Göteborgissa, Ruotsissa, ja nämä väitteet saivat puolustusta. "Amerikanisti" eli Amerikantutkija on erityisesti perehtynyt tiedemies jollain alalla läntisen pallonpuoliskon muinaisaikaisten ja primitivisen sivistyksen aloilla. Näitä tiedemiehiä oli Göteborbissa koolla kaikkiaan 150 ja kaksikymmentä tieteellistä esitystä oli keskustelunalaisena.

Kokouksessa esitti kööhenhaminalainen tiedemies tri Sojhus Larsen, todistuksia siitä, että portugalilainen amiraali, Joao Corte-Real, jonka kuningas oli lähettänyt etsimään uusia maita, saapui Amerikan rannikolle St. Lawrence joen suulle v. 1474. Tätä seutua kutsuttiin myöhemmin nimellä "Stockfishland.' Azorien historian mukaan nimitettiin amiraali Joao Vaz seudun varakuninkaaksi samana vuotena palkkioksi siitä, että hän oli löytänyt tämän uuden maan. Tri Larsen ei maininnut tiesikö Columbus tästä löydöstä mitään vai oliko hän aivan tietämätön, että Amerikaan oli jo silloin saavuttu.

Toinen luennoitsija, prof. Leo Wiener, Harvardista, esitti Göteborgin kokouksessa väitteen, joka jyrkästi poikkeaa siitä, että Amerikan kouluissa opetetaan, että muka tupakka olisi indianien alkuperäinen tuote. Hän väitti, että tupakka tunnettiin Europassa jo ennen Amerikan löytöä ja että indianit saivat tupakkansa Afrikasta aluksi. Hänen väitteensä perustuu kielitutkimuksiin, joiden avulla hän on saanut selville, että paljoa ennen kuin Amerika löydettiin löytyi monissa kielissä sana "tobacco" vain eri tavoin kirjoitettuna ja tavattuna. Tupakka ei siten ole Amerikan alkuperäinen tuote, vaan päinvastoin tullut Afrikasta.

Professori Franz Boes Columbia yliopistosta selitti kokouksessa, että Amerikan muinainen sivistys, joka on noin 10,000 vuotta vanha, kehittyi täällä aivan riippumattomana ja muista maista aivan erillään. Hän selitti uskovansa, että asukkaat Amerikaan tulivat vanhasta maasta, mutta mistä he tänne saapuivat siirtolaisina, ja että heidän sivistyksensä kehittyi Amerikalle aivan ominaisella tavalla. Sitenpä heidän maanviljelyksensä perustui maissin viljelykseen, mikä on alkuperäisesti Mexicosta kotoisin. Saviastiain valmistus kehittyi myöskin ilman muualta tuotua alkuvaikutusta. Hän viittasi puheessaan, että kaikki rattailla varustetut ajopelit olivat aivan tuntemattomia Amerikassa, hevosia ja nautaeläimiä ei käytetty maanviljelyksessä ihmisen apuna. Pronssin käyttäminen sota-aseisiin ja työkaluihin on verrattain myöhäisiltä ajoilta Amerikan puolella. Alkuaikoina taottiin kuparia erilaisiin tarkoituksiin aina tarpeen mukaan. Tässäkään ei prof. Boas näe minkäänlaista vaikutusta vanhan maailman puolelta. Professori Boas arvelee näiden ja muiden syiden perusteella, että Amerikan alkuperäinen sivistys ei ole kehittynyt minkään ulkoa tuodun alkusivistyksen perusteella, vaan on omaa luomaa alusta alkaen.

Useat Maya-sivistyksen tutkijat joka sivistys oli korkeimmillaan useita vuosisatoja ennen kuin Columbus saapui Länsi-Intian saarille, esittivät harvinaisen tärkeitä asiakirjoja tältä sivistyskaudelta. Monissa niissä oli kuvia, joilla valaistiin sivistyskautta. Niinpä saapui Götenborgiin Carnegie Instituten professori Sylvanus G. Morley suoraan kaivostöistään muinaisaikaisen Maya kaupungin Chichen Itzan raunioilta. Tämän kaupungin rauniot ovat Yucatanissa. Hän kertoi löytäneensä tässä pyhässä mayaheimon kaupungissa merkillisiä ja arvokkaita jätteitä, temppeleitä, joissa oli sadottain komeita pylväitä, kauniisti leikatuita jumalien kuvia, veistoksia ja relitikuvia, jotka kaikki todistavat korkean kulttuurin olemassa oloa ja korkealle kehittyneen arkkitehtuurin kehitystä. Prof. Morley kertoi niinikään löytäneensä hyvin säilyneen tanssikentän, jossa harjoitettiin yleisiä tansseja ja leikkejä.

Tri Joseph Spinder, Harvard yliopistosta kertoi tavattoman korkealle kehittyneestä maya-heimon tähtitieteellisestä laskennosta. Hän sanoi, että muutamista hyvin säilyneistä kivikalentereista päästiin selville aina vuoteen 3373 ennen Kristusta. Amerikan Maya yhdistyksen presidentti, William Gates, joka on luokitellut noin 2,000 hieroglyfimerkkiä ja kuluttanut niiden tutkimiseen yli 25 vuotta, saadakseen selville niiden merkityksen, ilmaisi ajatuksensa, että aivan lähimmässä tulevaisuudessa voidaan lukea mayahistoriaa. Myöskin hän kertoi, että kun nämä merkkikirjaimet tullaan tuntemaan, saadaan selville Keski-Amerikan kansojen historia, joka on yhtä hämmästyttävä ja merkillinen kuin konsanaan vanhan Egyptin. — F. L. I. S.

Toronton uutisia

Osaston kokouksessa lokakuun 19 p. yhtyi osastoon jäseniksi seuraavat toverit: Siiri Siren, Hilja Ripatti, Ilma Rönty, Minja Mäki, Martti Laakso, Hjalmar Holmsted, F. Kustaa Niemi, Urho Toukoniemi, Hugo Leppänen, Alma Kettunen, joille kaikille myönnettiin täydet oikeudet, sekä johtokunnan ehdotuksesta väliaikaisella toveriluotolla ollut tov. J. L. Kotimäki hyväksyttiin tästä alkaen täysiä oikeuksia nauttivaksi osaston jäseneksi.

Kaupungin keskuskomitean pyynnöstä valittiin kaksi jäsentä järjestämään kansainvälistä Venäjän vallankumouksen seitsemättä vuosijuhlaa. Edustajaksi valittiin toverit O. W. Hytönen ja Alex Anderson. Kansainvälinen juhla kaupungissa vietetään marraskuun seitsemäntenä päivänä. Ajasta ja paikasta ilmoittaa toimikunnassa olevat osaston edustajat myöhemmin.

Suomalaisten keskuudessa päätettiin myöskin erikseen viettää Venäjän vallankumouksen seitsemättä vuosijuhlaa, jota järjestämään valittiin seuraavat toverit: W. Virtanen, A. Kivi, Nurmiaho, Ida Saarinen; Aino Toukoniemi, Mari Kingelin. Juhla vietetään osaston huoneustolla sunnuntai-iltana 9 p. marraskuuta.

Tulevia huveja. Laivan kannella esitetään lauantaina, marraskuun 1 päivä. Siis täyttäkää katsomo viimeistä tilaa myöten. Näytelmä ansaitsee täyden huoneen, ollen arvokas laulunäytelmä, jonka esitys näytelmäseuralle on tullut maksamaan huomattavan summan, sillä erikoisia näytelmässä tarvittavia välineitä on pitänyt hankkia.

Marraskuun 5 päivä, lauantai-ilta on tavallisuudesta poikkeava, sillä silloin on suuret naamiohuvit, joissa parhaimpien aiheiden esittäjät tulevat palkituksi. Alkakaa siis valmistautua sanottua tilaisuutta varten ollaksenne tilaisuudessa parhaimpien aiheiden kuvaajina.

Marraskuun 10 päivä on Canadan hallituksen määräämä tavanmukainen kiitospäivä joka vietetään juhlapäivänä Canadassa. Canadan itsetiedoton väestö tuona päivänä syö erikoisemmin valmistettuja ruokia ja kiittää kirkoissaan vuoden saavutuksista, sillä tuohon päivään mennessä on maanviljelysväestö jo jotakuinkin korjannut satonsa.

Järjestynyt työväestö tietysti on erillään tuosta niinkuin monesta muustakin nukutuspäiväksi järjestetystä juhlasta, järjestäen itse päivän juhlansa tehdäkseen agitatsionia oman asiansa hyväksi. Toronton osaston johtokunta tuona päivänä järjestää myöskin juhlan, myös oikean ruokajuhlan ja sen yhteydessä myös ravitsee henkisesti. Ensin tarjotaan hirven paistia sekä mojakkaa. Sen jälkeen nautitaan henkisesti niin hyvin kuin värkissä on varaa, järjestäen arvokkaan ohjelman ja näytösiltaman illaksi, hankkien vielä tarkotustaan vastaavan näytelmänkin. Seuraavana päivänä eli 11 päivänä on niin sanottu "Rauhan päivä", jota vietetään viimeisen maailmansodan rauhan muistopäivänä. Siksi on sopiva mieliin palauttaa, mitä sai työväenluokka maailman sodassa kokea ja kestää ja mitä se todella sai ikuisiksi muistoiksi. Näytelmä "Invaliidit" niin palavasti kuvaa maailmansodan seurauksia ja siksi on johtokunta katsonut sopivaksi esittää tuon näytelmän sanotussa juhlassa. Monia muita arvokkaita ohjelmanumeroita tulee sanotun juhlan ohjelmistoon, johon juhlaan syömisen runsaudesta ja ohjelman arvokkuudesta huolimatta on sisäänpääsy vain yksi dollari ja puolta vähemmän silloin, jos vaan tulee illan tarjoamasta henkisestä nautinnosta osalliseksi. Siis lähellä ja kaukana olevat, ottakaa tämä huomioon ja saapukaa 10 päivä marraskuuta puolenpäivän aikaan osaston huoneustolle, jossa vaivaisella dollarilla saatte kylliksenne ruumiillista sekä henkistä ravintoa ja loppujen lopuksi voimistelua tanssin muodossa.

Osaston ohjelmakokoukset ovat, kuten tämän lehden ilmoitusosastossa näkee, jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, ja niinä kuukausina kun on viisi sunnuntaita, niin on myös tuona viidentenä sunnuntaina ohjelmakokous, joten olisi toivottavaa, että paikkakunnan väestö kiinnittäisi suurilukuisemmin näihin kokouksiin huomiotaan. Näissä kokouksissa on niin mainio tilaisuus harjotella julkista esiintymistä, sekä samalla kuulla toverien ja toverittarien esityksiä puheiden, runojen ynnä muiden esitysten muodossa. Paikkakunnallamme on tavallista enemmän ihmisiä, jotka ovat hiljan paikkakunnalle saapuneet, mutta kuitenkin vaan pienen joukon tästä väestöstä näkee osanottajina näissä tilaisuuksissa ja kuitenkin on näihin tilaisuuksiin aivan vapaa sisäänpääsy kaikille paikkakunnalla oleville suomalaisille. Ei siis ole edes osaston jäsenyys kysymyksessä, joten allekirjoittanut toivoo edes sen verran paikkakunnalla olevien suomalaisten harrastavan luokkamme asioiden kehitystä, että satalukuisina olisitte mukana sanotuissa tilaisuuksissa. Epäilemättä ne ovat monta kertaa edistävämpiä kuin monet yksilöllisesti järjestetyt monenmoiset seurustelutilaisuudet. Siis ensi ja seuraavissa kokouksissa toivon näkeväni suomalaista työväestöä runsaslukuisesti edustettuna sanotuissa valistustilaisuuksissa.

J—i.

Port Arthurin uutisia

Sisältö poraustako? Paikallinen O. B. U. rengas, kuten jo ennen on kirjotettu, on varmaan ruvennut "sisältä poraamaan" paikallista sotilasosaston soittokuntaa koska ovat ruvenneet sen kanssa yhteen toimeen, antaen konsertteja ympäri kaksoiskaupungeissa. Viimeksi tällainen tilaisuus oli järjestetty renkaan toimesta Labor Temppelille ja hyvinhän ne sotapillit puhalsivat kin yhdessä niiden soittokoneiden kanssa, jotka ennen oli työläisten juhlissa vallankumoussoittoja kajahutelleet. Kone nähtävästi ei katso sitä mitä niillä soittaa, jos ne ovat työväen vallankumoussoittajia tai isänmaallisia sotilassoittoja, sillä niiden käyttäjähän sen määräi, niinkuin nykyään määrää työväen järjestön nimellä kulkeva rengas, että näiden torvien pitää soittaa turmaa niille joukoille joiden puolesta ne ennen soittivat.

Olisi kuitenkin palautettava mieleen joukoille, että mitä teki tämä samanen sotilasjoukko tai ne, jotka olivat tämän joukon toimitsijoina sotavuosina suomalaisillekin ilman mitään puoluetta lukuunottamatta. Eikö meidän Työn Temppelimme ollut silloin vaarassa monta kertaa joutua pois samoilta henkilöiltä? Eikö meidän sanomalehtemme oltu pantu pannaan? Pienemmästäkin vangittiin joukottain omia henkilöitämme ja tovereitamme. Suoraan sanoen elimme mustimpia aikoja mitä meillä on Canadassa oloajallamme ollut ja kaiken tämän takana oli samanen sotilasosasto ja heidän toimitsijansa, jotka nyt taas uudestaan ovat alkaneet hengittää ainoastaan täkäläisen renkaan suosiollisella avustuksella. Sanon suosiollisella avustuksella siksi, että ensi kerta kun kaupunkimme päivälehti mainitsi tämän sotilassoittokunnan herättämisestä, niin oli epätietoista saadaanko sitä niin paljon virkoamaan, mutta olihan se helppoa kun kerta meidän suomalaisten piti heti mennä sitä ylös nostamaan. Hipeän puna lankeaa kasvoille kun ajattelee, että työväenjärjestöjen nimellä kulkevat soittokunnat voivat vajota niin syvälle, että "taiteen" nimessä menettävät koko luokkansa eteen työskentelyn saadessaan olla jonkun sotilassoittokunnan mukana. Tai olisiko tämä heidän paljon puhumaansa "sisältä poraamista", josta he toisia niin kovin pelkäävät? Kuitenkin olisi joukkojen kerta kaikkiaan tarkastettava mitä tällaiset joukot todellisuudessa ajavat, että tietäisimme kavahtaa, sillä pian taas voi meillä olla yhtä mustat ajat kuin oli sotavuosinakin.

Lapsien järjestämisestä puhutaan taas, jonka on ottanut tehtäväkseen Canadian Institute, jota johtaa pastori Walter Pavy. Mikä on kaikella tällä tarkoitus, on heti ymmärrettävä, että tarkotus on eri laisten klubien ja ryhmien avulla antaa lapsille sellaista kasvatusta, mitä eivät koulut tarpeeksi pysty antamaan, sillä koulusäännökset kieltävät tällaisen ja tämä voidaan korvata erilaisilla yhdistyksillä. Ottakaa huomioon mitä he ovat alkaneet tehdä ja samalla koettakaa antaa lapsille heti nuorena opetusta, että he voivat tällaisen moskan

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.00 Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00,
50c lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $1.50.

Torontossa ottaa rahavälitystä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

eroittaa ja sillä tavalla kasvattaka lapsistanne oikeita työväenluokan eteen taistelevia ihmisiä.

Aina Paasila, josta viime lehdessä mainittiin, kuoli sairaalaan heti saman päivän illalla kun hänet vietiin sinne. Aina Paasila oli nauttinut lipeäkiveä ollessaan palveluksessa Fred Kainulaisella Kivikoskella. Asian huomattua oli ilmoitettu lääkärille, joka teki kaikkensa saadakseen myrkytyksen tehottomaksi, mutta turhaan, sillä myrkky oli siksi pahasti päässyt polttamaan etti vei naiselta hengen. Aino Paasila on tullut Suomesta toista vuotta sitten ja oli kahdenkymmenen vuoden vaiheilla.

Lasten sunnuntaikoulu on taas alettu ja on toiminnassa säännöllisesti joka pyhä. Vanhemmat voivat lähettää taas lapsensa kouluun. Oppiaineet ovat samat kuin viime talvenakin, mutta kuitenkin on koetettu ne järjestää parempaan järjestykseen. Kirjoina käytetään osaksi samoja kuin viime talvenakin, joten ne lapset, joilla on kirjat, voivat ottaa ne mukaansa ja joilla ei ole, voivat saada osaston puolesta kirjat käytettäväksi sekä vihkot. Jos on sellaisia lapsia, jotka olivat viime talvena koulussa ja eivät aijo enään tulla, mutta joille kuitenkin jäi osaston antama kirja, pyydetään ne nyt palauttamaan takaisin.

On usein tehty kysymyksiä onko nauru terveellistä ja on oltu siitä melkein aina yhtä mieltä, että nauru on vielä tarpeellistakin ihmisen terveyteen. No nyt jos haluaa terveyttään vähänkään auttaa, on tultava osaston talolle lauantai-iltana, sillä pitkästä ajasta on nyt kappale, jolla saa nauraa ja tehdä vaikka mitä. Kappaleen nimi on "Salainen säiliö", kolmessa näytöksessä. Lauantaina nähdään mitä on siellä salaisessa säiliössä, josta eivät akat tiedä mitään.

Fort Williamin uutisia

Salainen säiliö on sen kappaleen nimi joka esitetään pirtillä lauantaina, marrask. 1 päivä. Silloin tietystikin jokainen ohjaa töppösensä pirttiä kohti, sillä kappale on ehdottomasti hauska ja katsomisen arvoinen, niin menenpä takaukseen sitä että nauru ei tule puuttumaan. Sisäänpääsykin on vain 35c joten korkea sisäänpääsykään ei ole esteenä. Kappale aletaan klo 9 täsmälleen. — Siis täyttäkääpä pirtti ääriään myöten täyteen. Siellä tavataan. Katsokaa ilmoitusta Vapaudesta — Hiskias.

Sault Ste. Marien uutisia

Akitatsioonikomiteaan tuli valittua osastomme kokouksessa M. Jalonen. Uusia jäseniä: Naimi Walden, muuttokortilla Wm. Lehtinen. Erland Kuuselalle annettiin täysi toveriluotto.

Venäjän vallankumouksen muistojuhlaa marraskuun 7 p. päätettiin viettää ja annettiin agitatsionikomitean huoleksi valmistaa niin sisältörikas juhla kuin vaan on mahdollista. Minä aikana juhlaa tullaan viettämään ilmoitetaan paikallisesti.

Ainahan täällä Soossa on jotain uutta, mutta nyt on taasen semmoista hauskaa tulossa, että se voittaa kaikki entiset. Minä sanon oikein lujaan, että kaikki kuulevat mitä tuleman pitää. T. k. viimeisenä päivänä on oikein erikoisen hauskat Hallowe'n tanssit ompeluseuran toimesta. Haalikin koristetaan niin salaperäisen kauniiksi tä-

tä iltaa varten ja sisäänpääsy on vain 15c naamioiduilta ja 25c ilman, joten saa halvalla pitää hauskaa.

Ja toinen naurupilleri, josta minun piti huudella on näytösökappale "Kesäleskiä", joka esitetään 1 p. marraskuuta viimeisen kerran. Joka tahtoo nauraa itsensä terveeksi, niin tulkoon silloin haalille. Ei tee haittaa sisäänpääsykään kun se on vain 15c etukäteen ja 25c ovella.

Eri paikkakunnilta

KIRKLAND LAKE, ONT.

Pitkän vaitiolon jälkeen pakisen taasen paikkakuntamme asioita. sioita.

Osaston työkokouksessa 12 pnä lokakuuta oli hyvin vähän yleisöä saapuvilla, joka näyttää tulevan tavaksi täällä tällä kertaa kokoukssiin nähden. Minä en ymmärrä mistä tällainen velttous johtuu, sillä meillä on osastossa jäseniä seitsemään kymmeneen ja kokouksissa olijain luku supistuu kahteenkymmeneen. Sehän kuuluu meidän velvollisuuteemme kokoontua joukolla päättelemään asioista ja tovereina toimimaan ilman nurisematta.

Kuulee usein sanottavan, että yksilöt "runnaavat" tuolla haalilla, ei sinne kannata mennä. Vaan jos jollakin on jotain korjattavaa, niin kokouksissa ne asiat korjaantuvat eikä muualla.

Piiritoimikunnalta tulleen kiertokirjeen johdosta koskien ensinnäkin naisjaoston perustamista osastoon. katsottiin tällä kertaa ei voitavan perustaa, syystä kun osastossa on niin pieni naisjäsenmäärä, että he ovat rasitettuja muilla osaston tehtävillä. Kirjeen toinen kohta koskien kehitysseuran perustamista hyväksyttiin sellaisenaan, sillä osastossa on ennemmin kehityseura perustettu, vaan osanottajien vähyyden takia ei ole saatu toimintaan. Perustava kokous kutsuttiin saman päivän illaksi ja seuraavat kokoukset päätettiin pitää myös joka sunnuntai-ilta.

Lasten pyhäkoulutyöstä joka on ollut taasen alulla vähän aikaa, ilmeni että ei saada riittävästi opettajia, sillä useat valituista eivät suvaitse käydä edes sunnuntaisin katsomassa josko lapset saapuvat, puhumattakaan opetuksesta. Myönnettiin ero toiselle opettajalle hänen esittämiensä syiden perusteella ja toinen opettaja velvoitettiin tulemaan ensi kokoukseen antamaan selitystä hänen suhteensa, ennenkun uusia voidaan valita.

Kehitysseuran perustavaan kokoukseen sunnuntai-iltana saapuikin jäseniä enemmän. Valittiin virkailijat siten että kokouksen kirjuri on seuraavan kokouksen puheenjohtaja. Järjestettiin ohjelma seuraavalle kokoukselle joka myös päätettiin arvostella niinkuin yleinen tapa on tällaisissa kokouksissa. Tästä arvostelusta on aina ollut eriäviä mielipiteitä ja niin täälläkin osa sitä vastusti. Vaan kun itse emme kykene itseämme arvostelemaan niin siksi annetaan se toisten tehtäväksi ja joka ei kestä oman toveripiirin arvostelua hän on liian heikko luokkataistelija. Meidän on kestettävä, ennenkun päämäärämme on saavutettu, paljon enemmän ja siksi ei tällaiset seikat saisi ketään lamaannuttaa ja estää suorittamasta tehtäväänsä mikä hänelle on määrätty.

A. Ranta esitti keskustelukysymyksen "Onko toveruushenki tarpeellinen nykyisessä työväenliikkeessä?" Keskustelun kautta tultiin päätökseen että ennenkaikkea olisi meidän päästävä yhteisymmärrykseen ja tositovereiksi toisillemme ja heittää pois tuollaiset vähäpätöiset asiat joita vielä tänäpäivänä on meidän työläisten keskuudessa, tullen joskus näkösälle osastotoiminnassakin.

Kehitysseuran kokoukset, nyt kun ne on alkuun saatu, antavat meille hyvän tilaisuuden kehittää itseämme. Siksi pitäkäämme ne pystyssä ja viettäkäämme sunnuntai-iltamme siellä kaikki, jotka ovat työstä vapaita. Ohjelmaan voimme järjestää hauskojakin puolia ettei kenellekään muodostuisi ikäviksi nämä tilaisuudet.

WHITE FISH, ONT.

Olemme me whitefishiläisetkin touhunneet yhtä ja toista. Osastomme toiminta onkin nykyään melko vilkasta ja toivomme sen edelleenkin tulevan yhä vilkkaammaksi kun saamme oman talon seinät pystyyn, jossa voimme toimia. Pian kai sen joukkona saammekin koska olemme jo ostaneet haalilotinkin.

Äsken pidetyssä huvitoimikunnan kokouksessa päätettiin pitää ohjelmailtamat agitatsionirahaston kartuttamiseksi ensimmäinen päivä marraskuuta alkaen kello 7 illalla. Ohjelmaa tulee olemaan runsaasti. Lopuksi tanssitaan. Iltamat pidetään kouluhuoneella, toveri Kauppisen maalla. Sisäänpääsy on 20 senttiä.

Kääntäkääpäs siis tossunne kärjet kouluhuoneelle päin mainittuna iltana. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Huvitoimikunnan puolesta — H. L.

KIVIKOSKI, ONT.

Täällä Kivikoskella on pidetty iltamia oikein remutanssien kera ja niin hyvällä soitolla, että niistä ovat alkaneet tykkäämään aivan parhaat Port Arthurin veteraanitkin. Heitä kävi haalillamme vierailemassa tämän kuun 18 päivän iltana. Heti haaliin tultuaan alkoivat he hihkua ja näyttivät liian "iloisilta". Kun järjestysmies meni heitä kieltämään niin uhkasivat he lyödä häntä ja kerskuivat ettei heitä voida Kivikoskella haalista pois panna.

Me emme kyllä pyri painikilpailuihin, vaan milloin vaan ette tottele järjestysmiehen kieltoa, niin kutsumme poliisit, he ovat ennenkin korjanneet juopuneet ja rauhan häiritsijät pois haalitamme. Tässä on teille varotus, jos tekonne uudistuu niin tulee nimenne julkisuuteen. Sekin lienee hyvä piiska jolla lyödä kajautetaan.

Nuoriso-osasto on päättänyt pitää naamiohuvit vanhojen avustamana ensimäinen päivä marraskuuta. Ilta tulee muodostumaan tavallista hauskemmaksi kun nuoret ja vanhat ovat naamioituna, joten kukaan ei tunne edes tuttujaankaan. Tämä on muuten ensimmäinen kerta kun nuoret ja vanhat rynnistävät yhdessä samaa latua.

Toivon hyvää innostusta nuoriso-osastolle. Te voitte toimia iltamia, esittää näytöskappaleita j.n.e., sillä teidän joukossanne on hyviä kykyjä, joilla on taipumuksia näyttelemiseen y. m. Me vanhat käymme mieluummin vaan katsomassa teidän esityksiänne. Teidän on tulevaisuudessa itse hoidettava kohtalonne. — Toveritervehdyksin

Raportteri.

Suomen uutisia

TAPATURMA LEIKKIESSÄ

Vimpelin kirkonkylän kansakoululla tapahtui kaamea tapaturma, joka vaati uhrikseen ihmishengen. Mainitun koulun oppilaat olivat leikkiessään koulun pihamaalla tikapuihin kiinnitetystä köydestä vetäneet sillä seurauksella, että tikkaat kaatuivat, sattuen Peltola-nimisen pojan päähän ja murskaten sen. Paikalle kutsuttu lääkäri totesi, että pääluu oli murtunut ja osa aivoista työntynyt ulos. Onnettomuuden uhri menetti heti henkensä.

OSAKEKEINOTTELUN TULOKSIA TURUSSA

Aikoinaan tarjosi Diagnoal-yhtiö omistamiaan taloja korkeista hinnoista Turun kaupungille. Kun asia valtuustossa kuitenkin ratkaistiin kielteisesti, ryhtyi mainittu yhtiö talohuijarien tavalliseen tapaan järjestämään talojaan osaketaloiksi. Nyttemmin ovat asiat kehittyneet niin pitkälle, että kaikki yhtiön talojen asukkaat on sanottu irti joulukuun 1 päivästä lukien. Irtisanomiset käsittävät kaikkiaan yli 400 huonetta, joissa asuu noin parisataa perhettä. Talot aiotaan ensiksi tarjota talottain yksityisille ostajille. Ellei näin saada syntymään kauppoja, tultanee talot muuttamaan osaketaloiksi, jolloin eri huoneustojen osakkeet tarjotaan lähinnä talojen nykyisille asukkaille, mikäli he voivat niitä ostaa. Osa huoneustoista on jo nyt tyhjinä.

Useat näistä taloista ovat hävinneitä rähjiä, joita ei kymmeniin vuosiin ole kunnollisesti korjattu. Nämä räyskät nyt sitten yhtiö luovuttaa korkeista hinnoista asuntopulassa olevien vuokralaisten kuntoonpantaviksi. Kun asuntopula kaupungissa on huutava, niin on todennäköistä, että vuokralaisten useassa tapauksessa on pakko alistua tällaiseen järjestelyyn.

Kysymyksessä oleva yhtiö komeili suurilla halkaisijakatusuunnitelmilla, mutta niinkuin nyt nähdään, päättyivät nämä liikesuunnitelmat tuohon talohuijarien tavalliseen toimenpiteeseen, että vanhat hävinneet talot pannaan asuntopulassa olevien varattomien vuokralla-asujien ylläpidettäviksi.

TÖRKEÄÄ HAUDAN HÄPÄISYÄ

Kansalaissodan jälkiselvittelyn aikana murhattiin Tottijärvellä eräs Väinö Ritomäki-niminen mies, joka oli kotoisin Siurosta, ja haudattiin sittemmin Tottijärven hautausmaalle. Vainajan omaisten toimesta pystytettiin myöhemmin hänen haudalleen vaatimaton muistokivi. Nyt on tämä hautakivi kiskottu pois paikoiltaan ja siirretty pystyyn asentoon äskettäin korjauksen alaisena olleen hautausmaan kiviaidan päälle tarkoituksella tällä tavalla häväistä punakaartilaisvainajan hautaa. Henkilö, joka tällä tavalla on tehnyt itsensä syypääksi törkeään haudan häpäisyyn, tunnetaan ja tullaan hänet asettamaan syytteeseen tekonsa johdosta.

Kuinkahan kauan saatanee odottaa, ennenkuin tällaiset työläisvainajien hautojen häpäisyt, joita tapahtuu yhtämittaa, Suomessa loppuvat. Turhaa lienee toivoa, että tämä Tottijärvellä nyt sattunut tapaus olisi viimeinen valkoisten tämänlainen tihutyö, sillä v. 1918 valloilleen päässyt kostonhalu ei ole vielä heistä lähtenyt.

HUITTISLAINEN VEKSELINVÄÄRENTÄJÄ PIDÄTETTY

Aikaisemmin on kerrottu huittislaisesta lohkotilallisesta Kalle Salmisesta, joka jouduttuaan kiinni vekselinväärennyksestä karkasi vanginkulettajalta piileskellen Punkalaitumen Vanttilan metsäkulmalla. Viranomaisilla oli kyllä hänen oleskelupaikastaan tieto, mutta oli mies niin varovainen, että vältti hänelle asetetut ansat.

Eräänä yönä tavoittivat Punkalaitumen konstaapeli ja nimismies karkurin metsässä. S. tunnusti kaikki tekemänsä väärennykset. Ennen mainitun Länsi-Suomen Osake-Pankin Punkalaitumen konttorin myydyn 1,500 markan ja Pohjoismaiden Yhdyspankin Lauttakylän konttoriin myydyn 1,000 mkn vekselien lisäksi on hän viimeksimainitun pankin konttoriin myynyt 800 ja 750 markan vekselit, jotka kaikki ovat väärennettyjä. Väärennyksillä saamansa rahat on S. kertonut käyttäneensä korttipeliin ja viinaan.

UITTOTYÖT KEMIJOESSA PÄÄTTYNEET

Uitto Kemijoessa on päättynyt ja myöskin on saatu lopullisesti lajittelutyöt jokisuussa loppuunsuoritetuksi. Kaikkiaan käsitti Kemijoen uitto kuluneena uittokautena yhteensä 3,840,531 tukkia, jonka lisäksi uitettiin paperipuita yhteensä 296,746 kuutiometriä.

Kulunut uittokesä ei ollut uitolle suotuisa. Keväällä esti uiton alkua myöhäinen jäänlähtö. Samoin pitkällinen kevättulva, joka rikkoi vastuupuomeja aiheuttaen uitolle monenlaisia vahinkoja ja taas myöhemmin kesällä ankara kuivuus, joka oli vähällä tehdä koko uiton mahdottomaksi, oli saada uiton venymään aina talven tuloon asti. Kuitenkin nyt viime viikkoina sateiden johdosta runsaasti lisääntynyt vesi joessa aiheutti sen, että uitto saatiin kaikesta huolimatta verrattain hyvissä ajoin lopetetuksi.

LAUTTASAAREN KAKSOISMURHA SELVIÄMÄSSÄ

Lauttasaaren murhaan syylliseksi epäillyn ja pidätetyn miehen nimi on Juhani Yliniitty. Hän on syntynyt Oulaisissa marraskuun 11 p:nä 1885 ja on kahdesti tuomittu törkeästä varkaudesta ja kerran raiskausyrityksestä ja törkeästä pahoinpitelystä kuritushuoneeseen. Viimeksi hän on ollut hoidettavana Nikkilän mielisairaalassa, josta pääsi pois viime elokuussa.

Pidätetty myöntää olleensa yhdessä murhattujen naisten kanssa murhahuvilassa Lauttasaarella ja ollut siellä usein yötä. Hän selittää kysyttäessä, että "yliluonnolliset voimat" ovat tappaneet naiset. Mies on ilmeisesti mielenvikainen.

S.T.T. on komissario Silanderilta, joka on johtanut tutkimuksia Lauttasaaren murhatyöntekijän kiinnisaamiseksi, saanut lähempiä tietoja syylliseksi murhaan epäillyn Yliniityn pidättämisestä:

Yleisön puolelta oli tehty useita eri ilmiantoja ja kerrottu erinäisiä murhaa koskevia tiedonantoja, joiden perusteella poliisi rupesi työskentelemään syyllisen selville saamiseksi. M. m. saatiin tällä tavoin selvä Yliniityn nimestä. Entisten tekojensa vuoksi oli poliisilla Yliniityn valokuva, jonka perusteella kaikki todistajat tunsivat Yliniityn siksi henkilöksi, jonka oli nähty Lauttasaarella seurustelevan murhattujen naisten kanssa sekä onkivan saaren rannalla, ja muutenkin siellä liikuskelevan. Tässä suhteessa olivat kaikki kuullut henkilöt yksimielisiä, eikä kukaan heistä ollut valokuvaa nähdessään kielteisellä kannalla Yliniityn identtisyydestä. Tämän jälkeen oli poliisin otettava selkoa, minne mies oli joutunut ja voitiinkin ennen pitkää todeta hänen lähteneen merille, minkä jälkeen merilaivakonttorista kuulustelemalla saatiin tietää hänen ottaneen pestin moottorilaiva Thyyraan, joka syyskuun 25 p:nä lähti Mäntyluotoon, mihin sen piti saapua syyskuun 29 p:nä. Tämän johdosta komennettiin etsivä Mäntyluotoon ja sitten hänet pidätettiin sanotussa laivassa sekä tuotiin Helsinkiin.

Mitään varsinaista kuulustelua ei vielä toimitettu, vaan tutkittiin Yliniittyä vasta alustavasti. Tällöin hän myönsi asustaneensa huvilassa, josta murhatut tytöt tavattiin, sekä oleskelleensa heidän seurassaan. Sen sijaan hän kieltää syyllisyytensä murhaan ja sanoo, että sillä aikaa, kun hän oli käynyt ulkona vettä hakemassa, oli murhatyö tehty, sillä palatessaan näki hän tytöt murhattuina. Yliniityn käsissä on vielä pitkiä haavoja, jotka hän on varmaankin saanut silpoessaan uhrejaan. Mainittakoon, että Yliniitty on viimeinen henkilö, joka on nähty murhattujen parissa.

SAKSALAISET YRITTÄVÄT VALLATA KOKEMÄENJOEN KOSKIA

V. 1918 perustivat eräät turkulaiset rahamiehet Aho Krast Ab. nimisen yhtiön 6 milj. markan pääomalla tarkoituksella hankkia Turun seuduille sähkövoimaa ja perustaa sähkötehtaita. Mainittu yhtiö osti sittemmin Tarjavallassa sijaitsevat Havingin Harjavallan kirkonkylän kosket sekä puolet Harjavallan ja Nakkilan rajalla olevasta Pirilän koskesta. Elokuussa 1921 aloitettiin Harjavallan suurisuuntaiset patoamis- y.m. työtä, jotka sitten seuraavan vuoden joulukuussa oli pakko huonontuneiden rahaolojen takia kokonaan keskeyttää. Mikäli Satak. K:lle on kerrottu, uhrasi Aho Krast kiinteistöjen ja koskien ostoon sekä patolaitteiden rakentamiseen ja muihin esitöihin pyöreissä luvuissa 18 milj. markkaa.

Satak. Kansalle on lisäksi kerrottu, että toiminimi P. C. Rettig & Co. ja Paraisten Kalkkivuori Oy. omistavat nyttemmin osake-enemmistön Aho Krast Ab:ssä. Mikäli tiedetään, olisi eräs saksalainen yhtymä halukas ostamaan yhtiön Harjavallassa omistamat kosket, mutta toiminimi Rettig ei ole halukas myymään osuuttaan sanotussa yhtiössä, minkä vuoksi asiassa käydyt neuvottelut ovat rauenneet.

VALTION TULOT KULUNEEN VUODEN AIKANA

Valtiotulojen kokonaismäärä oli kuluvan vuoden tammi—heinäkuulla tasaluvuin Smk. 1,594,306,000:—. Vastaava luku v. 1923 oli Smk. 1,506,492,000:—, joten lisäys viime vuoteen verraten tekee tammi—heinäk. ajalla 87,814,000 markkaa.

ULKOLAINEN RUIS

New Yorkin viljapörssissä jatkuu rukiin nouseva suunta edelleen. Amerikalaisen rukiin noteeraus on noussut varsin huomattavasti ja maksaa se tällä hetkellä vapaasti Etelä-Suomen satamassa ja tulli mukaan laskettuna virallisen kurssin mukaan 3 mk.19p.kilolta.

Myöskin kauran hinnat ovat saapuneiden tietojen mukaan ulkomailla nousseet.

VIIME KESÄN METSÄPALOT

Metsähallituksen ilmoituksen mukaan on viime kesänä raivonneissa metsäpaloissa vahingoittunut alue valtionmetsissä arvioitava noin 50,000 hehtaariksi. Suurin osa metsäpaloista oli Perä-Pohjolan piirikunnassa ja joitakin Pohjanmaan piirikunnassa. Etelämmässä sijaitsevissa valtionmetsissä ei viime kesänä ollut suurempia kulovalkeita, jotka olisivat tuottaneet huomattavampia vahingoita.

Pohjoisessa raivonneiden kulovalkeiden tuottamat vahingot sitävastoin ovat sangen suuret. Varsinaista laskelmaa vahinkojen suuruudesta ei vielä ole tehty mutta metsähallitus on jo pyytänyt kaikkien hoitoalueiden metsänhoitajilta yksityiskohtaisia tietoja niistä. Ennen näden tietojan saapumista on aivan mahdotonta edes suunnilleenkaan sanoa, mihin summaan vahinkojen kokonaismäärä lopullisesti tulee nousemaan.

SEPPÄ PALANUT PAJAANSA

"Liiton " Kemistä saaman tiedon mukaan pääsi Marjaluodossa sydän yönä eräässä pajassa tuli irti sillä tuhoisalla seurauksella, että paja ja siellä ollut seppä Juho Kaattari, kotoisin Iistä, paloivat. Paja oli Yttersfors Munksund Ab:n. Kaattari oli 60 vuoden ikäinen.— Mistä tuli on saanut alkunsa ei ole varmaa, mutta arvellaan sepän varomattomuuden olleen siihen syynä.

KAHVIN SALAKULJETUS RUOTSISTA SUOMEEN

Vaasan tulliviranomaisten saamien tietojen mukaan salakuljetettiin eräänä päivänä Uumajasta Suomeen ei vähemmän kuin 149 säkkiä kahvia. Kahvilastin oli ottanut moottorialus Böljan, joka kantaa yli 30 tonnia ja jolla senvuoksi ei tarvitse olla takeita täydestä selvityksestä Suomen puolella. Laivaa seurasi Uumajan satamasta kuusi moottorivenettä, jotka ottivat merellä haltuunsa kahvilastin, salakuljettaakseen sen Suomeen. Moottoriveneistä oli kolme kotoisin Vaasasta ja kolme Kokkolasta. Tulliviranomaiset kyllä, asiasta tiedon saatuaan, ryhtyivät asianmukaisiin toimenpiteisiin, mutta ilman tulosta. Hbl:n saaman tiedon mukaan kuljetetaan täten kahvia melkein joka päivä Uumajasta Suomen puolelle, milloin suurempia milloin pienempiä määriä. Silloin tällöin joutuu kumminkin joku määrä salakuljetustavaraa tullimiesten käsiin. Niinpä takavarikoitiin viime sunnuntaina Kantalahden seudulla 30 säkkiä, yht. 1,100 kg. kahvia.

Toinenkin salakuljetuslasti.

Eräänä toisena päivänä saapui Vaasan tullikamariin jälleen tieto, että Umeasta oli lähtenyt matkalle 161 säkkiä kahvia samalla tapaa kuin edellä kerrottu lasti. Nytkin vei kahvit satamasta moottorilaiva "Böljan", jonka vanavedessä kulki viisi vaasalaista moottorivenettä. Tieto tapahtumasta saapui Vaasaan niin myöhään, ettei enää samana päivänä voitu ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin kahvin maahantulon estämiseksi ja salakuljettajain pidättämiseksi.

Tulliviranomaisten tietojen mukaan on kahvia tähän kesän kuluessa salakuljetettu Ruotsista Suomeen huikeita määriä. Yksistään nyt kyseessä olevilla määrillä, nimittäin 149 ja 161 säkillä on tullia kavallettu 180,000 markkaa. Tämän perusteella käsittää helposti, miten huikeat summat ovat kyseessä. Eikä spriin salakuljetus ole sen vähäisempää. Äsken Björkön edustalla haaksirikkoutuneen saksalaisen moottorikaljaasin "Erhardin" tilalle ilmoitetaan nyt samoille vesille ilmaantuneen uuden pirtulaivan risteilemään kolmen peninkulman rajan ulkopuolella.

JUTTU MUNAKAN RAUTATIEONNETTOMUUDEN JOHDOSTA

Ilmajoen käräjillä oli käsiteltävänä viime lokakuun 30 pnä tapahtunut Munakan rautatieonnettomuus. — Rautatiehallituksen asiamiehenä toimi varatuomari Hellman ja virallisena syyttäjänä nimismies Nikula. Vastaajina loi oikeuteen kutsuttu kirjuri Vilho Marjamaa ja asemamies Elis Lehtinen ja konduktööri Jaakko Alho Seinäjoelta. Kahden ensiksimainitun vastaajan avustajana toimi varatuom. Malmberg Vaasasta ja kahden viimeksimainitun varat. Talvitie Seinäjoelta. Rautatiehallitus vaati vastaajilta korvausta lähes 1 milj. markan vahingosta, minkä sanottu rautatieonnettomuus oli valtiolle aiheuttanut. Sekä vastaajain että kantajan pyynnöstä lykättiin juttu ensi talvikäräjäin toiseen istuntopäivään.

VELI MURHANNUT VELJENSÄ

Pyhäjärven (V.l.) Sortanlahdessa asuva Arvi Meskanen ampui veljensä Juho Meskasen taskuaseella. Ammuttu käveli muutaman askeleen, mutta kaatui sitten kuolleena maahan. Murhattu sekä murhaaja olivat nuoria miehiä, murhaaja vielä poikamies. Molemmat asuivat erillään ja olivat murhatyön tapahtuessa selviä. Veljeksillä lienee ollut aikaisemmin joistakin metsäasioista riitaa. Murhaaja Arvi Meskanen on pidätetty.

HELSINGIN SATAMARAKENNUSTYÖT

Kaupungin yleisten töiden hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt rakennuskonttorin satamarakennusosastolla laaditun Helsingin satamien rakennus- ja korjausohjelman ensi vuotta varten. Koko kustannusarvio nousee 12,831,000 markkaan, johon tulevat lisäksi rautatiekustannukset; korjausmääräraha 200,000 markkaa ja Salmisaaren rautateiden uudistaminen 660,000 markkaa.

MÄÄRÄÄKÖ OHRANA RAUTATEITTEN HENKILÖKUNNAN ?

Rautateitten palveluksessa oleva, Joensuun asemalla työskennellyt vaunumies Allan Hyttinen, Pielisensuusta, on ollut aikeissa saada nimityksen vakinaiseksi vaununvoitelijaksi. Mutta kun tämä joku aika sitten tiedusteli asiaa sortavalalaiselta varikonpäälliköltä hra Valter Nousiaiselta, saikin hämmästyksekseen kuulla, että hänen nimityksensä on evätty muka siksi, koska Hyttisen on ilmoitettu kuuluvan salaiseen järjestöön ja olevan vasemmistososialistin. Kun H. tiedusteli mistä sellaisia tietoja on annettu, kehoitti varikonpäällikkö ottamaan selvää keskuspoliisilta (ohranalta). — On suorastaan hämmästyttävää, että rautateitten ylemmät viranomaiset perustavat toimenpiteensä alempiensa nimityksessä hämäräperäisiin ilmiantoihin.

SATTUI "MAALIIN".

Hollolan suojeluskunnan ampumaharjoituksissa Toivolan ampumaradalla sattui sellainen onnettomuus, että maanviljelijä B. Lyhelän kivääri laukesi ennen aikojaan ja kuula sattui maalitaulun kohdalla seisovaan maanviljelijä A. Pereeseen. Kuula meni sisään takalihaksista ja tunkeutui vatsaonteloon, vahingoittaen suolistoa. — Haavoittunut vietiin Lahden kunnallissairaalaan hoidettavaksi. Toimitetussa leikkauksessa havaittiin että suoliin oli tullut useita reikiä. Kuulaa ei löydetty. Toiveita paranemisesta lienee.

HÄÄTÖ LAUKON MALLIIN

Syyskuun aikana on Kannonkoskella tapahtunut häätöjä, joiden vertaisia tuskin missään enää saattaa tapahtua. Niinpä 26 p:nä mainittua syysk. Koivula Oy:n työnjohtaja V. Kovanen toimitti omin käsin häädön mylläri Niemisen luona vieden asunnosta ovet ja akkunat pois paikoiltaan. Surkea oli häädön jälkeen asunto, jossa häädetyt siitä huolimatta olivat pakoitetut asumaan.

Häätö tuntuu sitäkin omituisemmalta kun vuokralaisten irtisanomisesta oli kulunut vasta kuusi vuorokautta, joten häätö ei ollut edes mihinkään tuomioon pedustuva. Tästä huolimatta oli paikalle sattunut nimismieskin kehoittanut häädettyjä mitä pikimmin jättämään asuntonsa.

Yhtä raaka häätö toimitettiin vähän aikaisemmin A. Anjelinin omistamassa talossa asuvan V. Laaksosen luona särkemällä asunnosta muurit ja ottamalla ovi pois paikoiltaan, joten asunto ei ole kovinkaan miellyttävä alastoman lapsiparven asuttavaksi.

PIRTUKAUPPIAS JUNAN ALLE

Junan alle jäi noin 2 kilometrin päässä Antrean asemalta Viipuriin päin muuan Uuno Nyyssänen niminen Atrean Talikkalasta kotoisin oleva mies. Onnettomuuden uhri oli mennyt keskeltä kahtia. Hänellä oli ollut mukanaan 10 litran pirtukanisteri. Nyyssönen oli tunnettu pirtutrokarina.

KASSANHOITAJATAR MARIA KARRIN KAVALLUKSET

Kassanhoitajatar Maria Karrin poliisikuulustelut ovat päättyneet kestettyään koko viikon. Näissä kuulusteluissa, joita on johtanut etsivä komisario Lennart Petterson, on ilmennyt, että neiti Karri on tehnyt kavalluksia ja väärennyksiä, joiden yhteinen määrä tilintarkastajain lausunnon mukaan nousee 366,488 markkaan 7 penniin. Tästä summasta tulee seitsemän väärennetyn shekin osalle 215,767 mk. 30 p. Neiti Karri oli aloittanut shekkiväärennykset helmikuun 28 pnä 1923, jolloin hän oli väärentänyt erään konttokuranttishekin ja nostanut sillä 85,335 mk. 50 p., mistä määrästä oli liikkeelle tilittänyt 10,335 mk. 50 p. ja pitänyt itse 75,000 mk. Senjälkeen olivat kavallukset ja väärennykset jatkuneet, milloin suuremmissa milloin pienemmissä erin.

Kuulusteluissa on neiti Karri koko ajan kieltänyt tehneensä mitään kavalluksia tai väärennyksiä omasta aloitteestaan, vaan isäntänsä nimenomaisesta kehoituksesta. Hän selittää olevan aivan mahdotonta tehdä niin suuria kavalluksia kun tässä on kysymyksessä, ilman isännistön tietoa, sillä liikkeen rahallinen asema hänen tietensä oli sellainen, että jo pienempikin kavallus olisi ennenpitkään tullut ilmi. Jokaiseen kuulustelijan tekemään kysymykseen oli hän vastannut selvästi, harkitusti ja asiallisesti, mutta, kuten sanottu, kieltää tehneensä rikosta.

Mutta tutkimuksista on kuitenkin selvinnyt, että neiti Karri, joka nautti 1,400 mkn kuukausipalkkaa, oli elänyt loisteliaasti. Suuria summia oli hän käyttänyt autolla-ajoon ja puvustoonsa, ja oli hänellä nähty useastikin varsin suuria rahamääriä. Ennen pakoaan maasta, oli hän tiedustellut Helsingin laivakonttoreista laivojen kulkuvuoroja, pilettien hintoja j.n.e., ja tällöin pyytänyt vastaukset osoitettavaksi Mandi Pajusen nimellä asuntoonsa. Hänen sulhasensa, jota oli kuulusteltu heti paon jälkeen, oli koettanut johtaa poliiseja harhaan, ilmoittamalla, että hän oli matkustanut neiti Karrin seurassa Malmöön ja siellä eronnut hänestä, neiti Karrin matkustettua äitinsä kanssa Saksaan. Todellisuudessa oli sulhanen seurannut neiti Karria Kristianiaan, missä tämä oli astunut Halifaxiin menevään laivaan. Matkalla oli neiti Karri esiintynyt omalla nimellään, sillä hän ei ollut ottanut lukuun kavallusten ilmituloa niin nopeasti kuin ne sitten huomattiin. Liikkeenomistaja oli nimittäin muutamaa päivää myöhemmin aivan sattumalta soittanut eräälle hämeenlinnalaiselle liiketuttavalleen jossakin liikeasiassa ja samalla pyytänyt suoritusta eräästä 8,000 markan suuruisesta laskusta. Kun kuitenkin ilmoitettiin kysymyksessä oleva lasku maksetuksi, oli liikkeenomistaja ryhtynyt tarkemmin tutkimaan konttorikirjojaan ja havainnut tällöin väärennykset.

Tutkimusten päätyttyä passitettiin neiti Karri lääninvankilaan odottamaan raastuvanoikeuden tuomiota asiassa.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joidan ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

SKANDINAVIAN HEALTH HOME
Hieromalaitos
Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.
Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.
Huom.! 10 vuoden kokemus.
Ida ja Otto Ylönen,
Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Sudburyn Luonnonparantola ja hieromalaitos ottaa vastaan sairaita. Huom.! Hyvää vatsahierontaa. 22 Monk St. Puhelin 272.
Mrs. Alma Aarnio.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.—201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave. Port Arthur.

Annan hierontaa kotonani, 85 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros, Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 58—4th Ave., Timmins.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

KIRKLAND LAKE, ONT.

Rob Lindforsin sauna avoinna joka lauantai kello 1:destä 12:sta yöllä.

HALUTAAN TIETÄÄ

Haluaisin saada tietää missä on veljeni Hugo Nieminen? Jos huomaat tämän lehdestä eli joku muu tietää hänen osotteensa, niin kirjottakaa allaolevalla osotteella
Niilo Nieminen.
Abbey, Sask., Canada.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Sudbury-ympäristö

Halloween tanssit torstai iltana Liberty-haalilla. Näitä tansseja voisi myöskin sanoa naamiotansseiksi, sillä niihin odotetaan jokaisen pukeutumaan naamiotanssien asuun. Haalillamme on taas siis harvinainen tilaisuus pitkästä aikaa.

Suomalaiset ivan esineinä näyttävät olevan Sudburyn liikemiehille. Sellaiseen johtopäätökseen tulee katsellessa Vapautta, jossa näistä liikkeistä ainoastaan muutamat ovat viime aikoina huomattavammin ilmottaneet. Suomalaisten sietäisi, käydessään ostoksillaan, kysästä myyjältä josko heidän liikkeensä on viime aikoina ilmottanut Vapaudessa ja jos ei sitä ole tehty, niin painamaan sellaisen liikkeen oven yksinkertaisesti kiinni.

Vapauden lukijakunta Sudburyssa ja ympäristöllä nousee moneen tuhanteen ja näinollen jos kaupungin liikemiehet eivät halua näille tuhansille ilmottaa liikkeestänsä meidän omalla kielellämme ja meidän tuhansien itse omistamassa lehdessä niin osottaa se ainoastaan sitä, että nämä arvoisat liikkeiden omistajat eivät pidä meitä sen arvoisina, että meille kannattaa ilmottaa, sillä pitävät ivansa esineinä.

Ja kyllähän me aika äkisiä olemmekin jos noin vaan menemme liikkeisiin, jotka eivät näytä kannatustamme haluavan ja tuhlaamme rahamme heille. Tämän kirjottajalla on sellainen käsitys, että Vapauden liike ei ole erikoisesti liikeilmotuksien perässä ja siksi ei yksinomaan lehtemme puolesta tarvitse kirjottaa. Mutta jo pelkästään itsekunnioituksemme itseämme kohtaan edellyttää sitä, että meidän on vaadittava herroja liikemiehiä ilmottamaan meille tavaroistaan. Meidän on ehdottomasti ostettava sellaisista liikkeistä, jotka meidän lehdessämme ilmottavat ja katsottava että ne liikkeet, jotka eivät pidä meitä sen arvoisina että meille ilmottaisivat, voivat olla ilman meidän kannatustamme.

Vapauden konttorin taholta muuten voitaisiin aina silloin tällöin julkaista luettelo niistä sudburylaisista liikkeistä, jotka Vapaudessa ilmottavat, niin että me ostajat voisimme että vähällä vaivalla seurata mihin liikkeisiin menemme.
Sudburylainen ostaja.

Vapauden konttori kyllä voi yllä olevaa toivomusta noudattaa ja siksi tässä julkaisemme niiden liikkeiden nimet jotka viime viikolla ilmottivat Vapaudessa. Ne ovat:
Caplan's, miesten kauppa.
Dr. Wood, hammaslääkäri.
Ivar Salo, parturi.
A. Niemi, valokuvaaja.
Sudbury Pool Room, parturi.
Canadian Baggage Transfer, ajuriliike.
Taylors, ruokatavarakauppa.
Dr. Koljonen, lääkäri.
Skandinavian Health Home, luonnonparantola.
Alma Aarnio, luonnonparantola.
Northern Coal & Wood Co., lämmitysaineliike.
K. P. S. J. Sudburyn osasto.
E. Hillman, suutariliike.
H. Kauhanen, räätäliliike.
Star Bottling Works, virvotusjuomaliike.
J. Järvis, asianajoliike.
Dr. H. Stitt, hammaslääkäri.
Elgin Lunch, ravintola.
Asiala & Seppälä, saunaliike.
Cochrane Hardware, rautakauppa.
Dr. Fraser, hammaslääkäri.
New Washington Cafe, ravintola.
Laberge Lumber Co., puutavaraliike.
Grant & Hiscock, plummausliike.
George M. Miller, lakimies.
Dr. Jas. Newburn, kiropracktori.
Emil John, matkailijakoti.
A. Fournier, vakuutusliike.
Kultalahti & Koivula, räätäliliike.
Karl Lehto, miesten kauppa.
F. M. Stafford Ltd., Departmentkauppa.

Jos edellä olevasta on jonkun ilmottajan nimi jäänyt pois on se jäänyt erehdyksessä eikä tahallaan ja ollaan heti tiedon saatua valmis korjaamaan.

Ensi viikolla taas julkaisemme ketkä ovat kuluvan viikon ajalla pitäneet suomalaisia ostajia sen arvoisina että ovat heille heidän omalla kielellään tavaroistaan ilmottaneet.

Vapauden konttori.

Viime lauantaina esitettiin "Hän on Sysmästä" niminen yksinäytöksinen huvinäytelmä Vapaustalolla. Kappaleessa esiintyi myöskin uusi näytelmäseuran johtajamme Ville Airola. Olisi kai tarpeellista lausua joku arvosteleva sana kappaleesta, mutta kun en ole tilaisuudessa tekemään sitä perinpohjaisesti ja pintapuolisesti arvostelun täällä ollaan entuudestaan sotajalalla ja aivan oikeutetusti, sillä se on, kuten sanon, että yleisö näytti olevan enemmän kuin tyytyväisiä esitykseen, sikäli kun heitä ehti kappaletta seuraamaan.

Se seikka olkoon ainakin lausuttu viime lauantain esityksestä, että se alkoi täsmälleen ilmotetulla ajalla, ja tullaan kuulemma tekemään samalla tavalla tästä eteenkin käsin, joten yleisön, joka mielii saada nauttia kappaleiden y.m. ohjelman esityksestä, on parasta totutella saapumaan ajallaan eikä tulla milloin sattuu kuten keväiset jäät.

Auto ajoi tov. Ylösen lehmän yli Copper Cliffin tiellä viime perjantaina. Lehmä ruhjoutui niin pahoin, että sen täytyi lopettaa. Ajaja oli ollut joku "kielinen" ja oli hän ajanut niin huolimattomasti ja kovaa vauhtia, että oli ollut vähällä ajaa ihmistenkin päälle. Mies ei ollut meinannut edes pysähtyä katsomaan kuinka pahaa jälkeä hän autollaan oli aikaansaanut.

Branting vähentää armeijamenoja

Tukholma. — Hjalmar Branting on muodostanut kokonaan sosialidemokraattisen kabinetin eronneen Truggerin kabinetin tilalle. Kabinettineuvoston ensimäisen kokouksen jälkeen ilmotetaan, että sen ensimäisiä toimenpiteitä tulee olemaan Ruotsin sotilasmenojen vähentäminen.

Rumanian ammatilliset järjestöt

Rumanian työministerin toimesta pantiin joku aika sitten toimeen tiedustelu, joka koski kaikkia Rumanian ammatillisten järjestöjen oloja, niiden suuruutta y.m. Kansainvälisen työtoimiston julkaisemassa "Industrial and Labour Information"issa on lyhyehkö selostus mainitun tutkimuksen tuloksista ja ilmenee siitä, että viime vuoden lopussa toimi Rumaniassa kahdenlaisia järjestöjä, nimittäin riippumattomia ja liitoiksi yhtyneitä. Edellisiä on 93 järjestöä, joissa on jäseniä 18,463. Jälkimmäisessä ryhmässä on 17 järjestöä, joissa on yhteensä 59,743, niistä 99 pros. on ammattityöläisiä.

Suomen uusi tullilaki

Helsinki. — Suomen eduskunta 104 äänellä 82 vastaan hyväksyi uuden tullilakiehdotuksen, jonka mukaan hallitus on valtuutettu nelinkertaistuttamaan nykyiset korkeimmat tullimaksut niistä maista tuotaville tavaroille, joilla ei ole kauppasopimusta Suomen kanssa tai jotka eivät kohtele suomalaisia tavaroita yhtä suopeasti kuin muista maista tuotuja.

Kivikosken Nuoriso-osasto
toimii
Naamiohuvit
Marraskuun 1 päivän illalla
Kolmelle parhaiten puetulle annetaan arvokkaat palkinnot. — Sisäänpääsy 25 senttiä.
Alkaa kello 8 illalla.
TOIMKUNTA.

Kiitokset

parhaimmat lausumme kaikille Bellevuen, Blairmoren ja Colemanin tovereille siitä hauskasta illan vietosta jonka olitte laittaneet 13 päivän illaksi Colemannin haalille meidän yhteiselämämme alkamisen muistoksi. Toivomme että edelleenkin toveruus säilyy keskuudessamme.

Toveruudella
Siiri ja Toivo Riihimäki,
Box 261, Blairmore, Alta.

MUUSI JA PEURA

Nyt juuri on pyyntiaika. Teillä on tilaisuus mennä suureen luontoon ja nauttia syysmetsästyksestä, sitäkin suuremmalla syyllä kun siten saatte itsellenne lihaa talven varalta.
Meidän pyssyvarastomme on mahdollisimman täydellinen ja hintamme varmasti yhtä alhaiset kuin millään Cataloga liikkeellä koko maassa.

HINTOJAMME:

30-30 Winchester Carbine	$39.50
32 Winchester Special 26 t. piipulla	42.50
303 Savage Solid frame	42.50
250-3000 Savage Alesvedettävä	52.30
32 Remington, Model 14-A	55.00
25-20 Remington Trappers Special	38.00
8 M. M. Mauser Rifle	49.00
410-12-16 gu Yksipiippuinen haulikko	11.95

Tarkastakaa seuraavia hintojamme ammukkeille:

30-30 Dominion tekoa	$1.35
32 Special Dominion tekoa	1.35
303 Savage Dominion tekoa	1.35
250-3000 Dominion tekoa	1.35
30-30 Winchester Dominion tekoa	1.75
32 Special Winchester Dominion tekoa	1.75
38-55 Winchester Dominion tekoa	1.85
303 Savage Dominion tekoa	1.75

Me maksamme lähetyskustannukset jos lähetys on $5.00 tai sitä arvokkaampi.
Jos tarvitsette rautatavaraa mahdollisimman halvalla hinnalla, tulkaa Uuden Ontarion suurimpaan rautatavarakauppaan.
Cochrane Hardware Limited.
W. KALLIO, suomalainen myyjä.
Postilähetyksille annetaan erityinen huomio.

Kontrollin kontrolli

Tunnettu sääntö sanoo, että se, joka on kontrollin alainen, ei voi mitenkään kontrolloida omia kontrollöörejään. Jos esim. raitiovaunun konduktööri saa kontrolloida matkustajain lippuja, niin ei hän missään tapauksessa ole oikeutettu kontrolloimaan raitiovaunujen kontrollöörien tehtäviä. Maailman politiikassa on voimassa sama sääntö. Ranska on saanut tähän saakka kontrolloida Saksaa, mikäli kysymys koskee sen aseistariisumista. Mutta Saksa ei voinut ajatellakaan kontrolloida Ranskan ruutikellareita tai sen mahtavia ilmalaivastoasemia.

Jotta Ranskan kontrolli ei olisi kovin vaikea ja jotta ympärysvaltain sota-kontrollöörit saisivat elää Berliinissä rauhassa, on Saksalta jo näin ennakolta otettu pois kaikki militaristiselle ja imperialistiselle valtakunnalle välttämättömät välineet. Ottakaamme vain yksi esimerkki. Saksalta otettiin esim. kaikki laivat, jotka ovat 16,000 tonnia suuremmat, puolet niistä laivoista, jotka ovat 1,000—1,600 tonnien välillä ja neljäsosa pienistä aluksista, tavalliset kalastusveneet mukaan luettuina. Näin "riisuttiin" Saksa 5,000,000 laivasto-tonnista. Ja ettei Saksa voisi salassa rakentaa itselleen uutta laivastoa, vaadittiin se riisutun tonniston lisäksi valmistamaan "kontrollööreille" 200,000 lisätonnia. Ja kaikki tämä 5 vuoden kuluessa.

Että armeijan, ilmalaivaston, ja koko jälelle jääneen sotakoneiston, "yksinkertaistuttaminen" saman sotilaallisen kontrollin helpottamiseksi, oli vieläkin perinpohjaisempi, sen kai tiedämme ilman tunnettujen tosiasioiden toistamista. Mutta jos kerran näin on asianlaita, niin mitä Saksa turhaan pelkää Kansainliiton tarkastuskomissionin sotilas-kontrollia? — Meistä tuntuu kuin Saksa ilman muuta voisi sellaiseen kontrolliin suostua, koska Saksassa oikeastaan ei ole enää mitään kontrolleerattavaakaan. Sillä jos kysymys on vain fascistien aseistamisesta, niin sitä kyllä pitää tarkoin silmällä Saksan demokratia itse. Ja tehokkaampaa kontrollia tuskin mikään ulkovalta voisikaan tässä asiassa harjoittaa.

Mutta miksi yleensä kontrolloidaan "aseistariisuttua" Saksaa? — Siksi hyvät ystävät, että se, joka kontrolloi ei ole itse koskaan kontrollin alainen. Mitä tekee ympärysliitto, sitä eivät saa keskusvallat tietää. Ja jos voittajana olisi Saksa, niin olisi kontrolliteoriakin ollut päinvastainen.

Meistä tuntuu, että Saksan hallituksella ei tosiaankaan oli erikoista syytä kovinkaan paljon "taktikoida" kontrollikysymyksessä. Kai Saksan hallitus itsekin tämän huomaa. Kansainliiton kontrolli on sittenkin jonkun verran parempi kuin puhtaasti Ranskan kontrolli. Päästä siitäkin olisi jo hyvä asia.

Sitten kuin kansainvälinen tilanne joskus muuttuu (ja se muuttuu ihan varmasti), saavat vuorostaan ne, jotka ovat tällä haavaa kontrollin alaisina tarkistaa sen yleispoliittisen balanssin, jonka nykyiset kontrollöörit ovat omalla edesvastuullaan tehneet. Se tahtoo sanoa: silloin tapahtuu yleinen kontrollin kontrolli.

MIELISAIRAS MIES JUNAN ALLE

Kun tavarajuna oli menossa Jyväskylästä Haapamäelle ja oli lähtenyt Asunnan pysäkiltä, nähtiin veturista erään alastoman miehen seisovan radalla ja antavan junalle pysähdysmerkkejä. Junaa ei kuitenkaan enää saatu pysähtymään, vaan ajoi se miehen ylitse. Tarkastettaessa onnettomuuden uhria huomattiin hänen kuolleen. Pyörät olivat menneet toisen jalan ylitse, jotapaitsi pää ja selkä olivat pahoin ruhjoutuneet. Hänet tunnettiin jyväskyläläiseksi nuorukaiseksi Eino Vuolioksi. Hän oli matkustanut Jyväskylästä Haapamäelle, josta kuitenkin oli palannut Asunnalle. Hän on viime aikoina ollut hieman omituinen ja oli nähtävästi äkillinen mielenhäiriö kohdannut häntä.

MYYTÄVÄNÄ
17 huoneinen
Poortitalo
myytävänä kalustoineen Worthingtonissa. Lähempiä tietoja saa kysymällä tai kirjoittamalla osotteella:
August Kauriinoja,
Worthington, Ont.

Cobaltilaiset Huom.!
Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

Tiedoksi annamme sukulaisille ja tuttaville, että kuolon säälimätön viikatemies vei meidän hellästi rakastetun lapsemme

IRENE HAAROSEN

Hän kärsi kuolon tuskia vain lyhyen ajan, ja nukkui viimeiseen lepoon Nipigossa, Ont., syyskuun 14 p., 1924. Vainaja oli syntynyt Nipigossa, Ont., elokuun 10 päivänä, 1915 ja oli siis kuollessaan 9 vuoden, 3 kk. ja 4 päivän vanha. Ikävällä jäimme kaipaamaan pois mennyttä lastamme me vanhemmat Olga ja Johan Haaronen sekä vainajan siskot Olga ja Elma sekä yksi veli Nikki Haaronen ja kaksi tätiä täällä sekä Suomessa sukulaisia ja vanhusten vanhuksia.

Nipigon, Ont., Canada.
Olga ja Johan Haaronen.
sekä vainajan siskot ja veli.

John Palon
Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.
JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH
146 Algoma St. South, Port Arthur, Ont.
Suositellaan Höyrysuihkua, Amme- ja Höyrykaappikylpyjä
Auki joka arki päivä kello 1—12 yöllä.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat
Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyterummassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

RUOKAA SAATAVANA
aterioittain ja viikottain.
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

DR F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

Parturiliikkeeni
sijaitsee Durham kadulla No. 7.
IVAR SALO.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Valmistautukaa talven varalta
Jos tarvitsette hyvää lääkettä, nauttikaa Nuga-Tonea
Nuga-Tone
on arvokas
Terveys- ja Verenkasvattaja lääke
Se puhdistaa vatsan, vahvistaa hermostoa. Kasvattaa rikasta ja punaista verta.
Tekee Hyvinvoivaksi
HINTA NYT $1.25
NUGA-TONEA Lähetetään myöskin postissa kun lähettää meille sen hinnan

$1.25
The Sudbury Drug Co., Limited.
Corner Elm & Lisgar Sreet
SUDBURY, ONT.

Tri H. KOLJONEN
Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

George M. Miller
LAKIMIES ja ASIANAJAJA
Canadian Bank of Commerce yläkerrassa.
Sudbury, Ontario.
Phone 186 P. O. Drawer 360

SELKÄRANGANASETTAJA
Dr. Jas Newburn
Kiropraktori-spesialisti
— Phone 1331 —
104 Stafford Blk, Sudbury, Ont.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block, Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Shankman Brothers
Liha- ja ruokatavarakauppa
Heiniä, kauroja ja jauhoja.
Suositellaan suomalaiselle väestölle
— Phone 117 —
P. O. Box 549 Timmins, Ont.

«Suomi» lapamato lääke
Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.
Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin reseptin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.
Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.
KALEVA APTEEKKI.
K. G. K. NYMAN
168 So. Algoma St., Port Arthur, Ontario.

Kulutusosuusruokala
tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.
Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
59 Palsam St. Box 529
Timmins Ontario